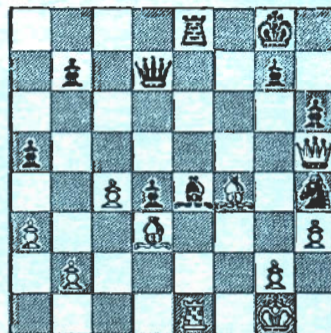
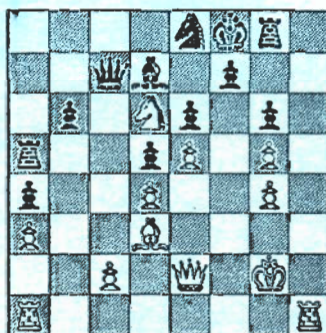
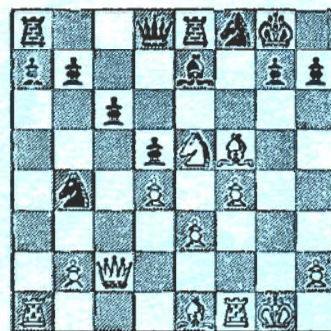
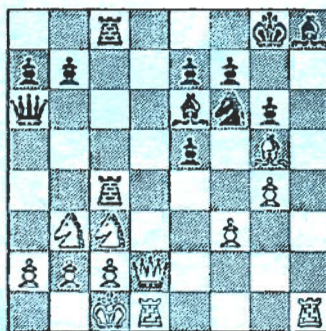
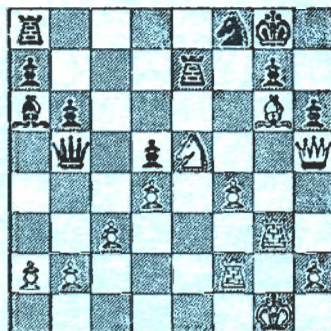
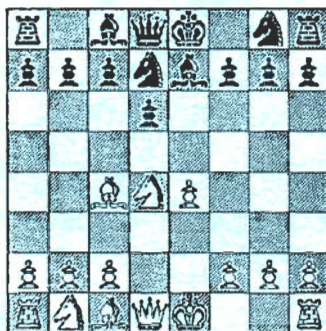

Formannen kombinerer!

Svart er i trekket i stillinga nederst til høyre, kvit i resten. Løsninger på side 66.

65 utgis av Tromsø Sjakkklubb

- spillested: Alfheim, inngang sør
spilledag: torsdag, kl. 18.30
- årskontingent: kr. 250 (sen.), kr. 150 (jun. og pen.)
bankgiro: 4750.20.56286
postadresse: postboks 743, 9001 Tromsø
- formann: Jan S Berglund
Postboks 45
9010 Åsgård
tlf. 94390 p – 84080 (linje 275) a
- sekretær: Øystein Fløtten
Elevheimen, rom 4201
Strandveien 115
9000 Tromsø
tlf. 88180 p
- kasserer: Sverre Karlsen
Øvre Breivang stud.boliger B-606
9000 Tromsø
- øvrig styre: Per-Åge Hammari (nestformann)
Arild Ernsten (medlem)
Frode B Jæger (varamann)
Wiggo Finnset (varamann og mat.forv.)
Erik Grøttum (mat.forv.)
- redaksjonskomité for 65: Arild Ernsten (ansvarlig)
Glimmerveien 22
9022 Krokeldalen
tlf. 31452 p – 44429 a
- Frode Bull Jæger
Prestenggt. 2
9000 Tromsø
tlf. 87742 p
- Jørgen Schou Christiansen
Sitertveien 46
9014 Håpet
tlf. 74047 p – 44490 a

TROMSØ GRAND PRIX 1988

ved Frode

Tromsø GP blei i år arrangert 26-28/2 på Scandic Hotel med hele 58 deltakere. Det blei spilt i tre klasser og felles for alle klassene er at det blei dobbeltseier til Tromsø SK. I B-klassen kom det hele 7 tromsøspillere før beste tilreisende. God turneringsleder var Arnold Andreassen.

klasse A

Jan S Berglund imponerte i høst med å vinne både Harstad GP og Kalottturneringen knepent (se 65 side 25). I denne turneringa var det ingen reell kamp om 1.-plassen. Til det var Jan S for suveren. Han vant turneringa med ett poeng, og kunne tillate seg å remisere mot Jørgen S Christiansen i ei fordelaktig stilling i siste runde. Dette førte til at Jørgen delte 2.-plassen med Kjell Ole Kristensen fra Narvik.

Partiene til Jan S runde for runde:

Runde 1 var kanskje det hardeste vinstpartiet for Jan S. Sven holdt likevekten lenge som kvit, men spilte for passivt i tidsnøden og Jan S tok sitt første poeng.

Runde 2. Jan S vant lett mot meg etter at jeg bukka grovt i det 16. trekket.

Runde 3. Tor Arne Paulsen blei nedspilt sjøl om han spilte kvit.

Runde 4. Kjell Ole klarte med svart å få opp et "ultrapinnsvin" (nesten alle offiserene på 8. raden) og holdt ut til tidskontrollen. Jan S kunne kanskje ha vunnet raskere enn han gjorde, men seieren var aldri i fare.

Runde 5. Som sagt, remis i ei fordelaktig stilling mot Jørgen.

Jørgen tok en overraskende 2.-plass i turneringa; overraskende fordi han var i dårlig form før turneringa starta (dårlig høstturnering + to tap i vårturneringa). Starten til Jørgen, med et raskt tap mot Stein Jensen og en heldig seier mot Pål Røyset, imponerte heller ingen. Men i 3. og 4. runde fikk Jørgen vist hva som bor i han; Stein Indregard og Alf Ole Berglund blei feid av brettet.

Kjell Ole Kristensen delte 2.-plassen med Jørgen (bak på kvalitet) etter en heldig seier mot Tor Arne Paulsen i siste runde. Av tromsøspillere gjorde Erik Grøttum og undertegnede ei brukbar turnering. Pål Røyset og Sven W Nilssen fikk erfare at en A-klasse er hardere en B-klassen, men flere av tapene skyldtes manglende rutine. Sven spilte bort mange stillinger i tidsnød, og Pål klarte å rote bort de utroligste stillinger. Sverre Karlsen vil nok raskest mulig glemme denne turneringa, mens Peder Halvorsen klarte å skrape sammen 2 poeng, sjøl om han gikk på stygge tap når han spilte svart mot Stein Jensen og Alf Ole Berglund.

kvit: Jan S Berglund, Tromsø

svart: Frode B Jæger, Tromsø

1. d4 Sf6 2. Lg5 Jan S spiller alltid Trompowsky. 2.- Se4 Alternativer er 2.- c5, 2.- e6 og 2.- d5. 3. Lf4 d5 3.- c5: se 65 nr. 3! 4. f3 Sf6 5. e4!? Et interessant trekk som gir kvit en god versjon av Blackmar-Diemer dersom svart tar imot bonden (1. d4 d5 2. e4 dxe4 3. Sc3 Sf6 4. f3 exf3 5. Sxf3). 5.- dxe4 6. Sc3 Sd5!? 7. Sxd5 Dxd5 8. Lxc7 8. c4 er et interessant alter-

nativ. 8.- Sc6 9. c3 g6 9.- Lf5 10. Le2 Lh6!? 11. fxe4 Svart trua 11.- e3. 11.- Dxe4 12. Sf3 Lg4 12.- De3? 13. d5. 13. 0-0 0-0 14. h3 Lf5 15. Kh1 Tac8 16. Lh2 e5?? 17. Sxe5 Sxe5 18. Lxe5 Te8 18.- Lxh3 19. Lf3! +- 19. Lf3 Dh4 20. De1 Dg5 21. Lxb7 Tb8 22. Lxb8(!) Txb8 22.- Txe1 er like håpløst. 23. Ld5 Nå kan svart ikke engang ta på b2 pga. 24. De8+ Kg7 25. Dxf7+ Kh8 26. Dg8# - derfor: 1:0

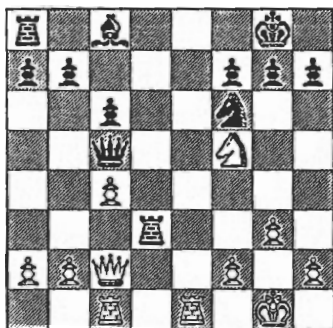
klasse A									
1	Jan Sigmund Berglund	Tromsø	2137	+13	+05	+04	+03	-02	4.5
2	Jørgen S Christiansen	Tromsø	1924	+06	+15	+08	+07	-01	3.5
3	Kjell Ole Kristensen	Narvik	2157	+08	+14	+10	+01	+04	3.5
4	Tor Arne Paulsen	Hammerfest	1855	+15	+06	+01	+09	+03	3.0
5	Frode Bull Jæger	Tromsø	1787	+11	-01	-06	+10	+09	3.0
6	Stein Jensen	Harstad	2097	+02	-04	+05	-11	+12	3.0
7	Alf Ole Berglund	Hammerfest	1946	=14	=08	+12	-02	+11	3.0
8	Stein Indregard	Narvik	1872	=03	=07	-02	=16	+15	2.5
9	Erik Grøttum	Tromsø	1822	+12	=10	+11	-04	-05	2.5
10	Sverre Karlsen	Tromsø	2038	+16	=09	-03	-05	+13	2.5
11	Trond Romsdal	Alta	1873	-05	+13	-09	+06	-07	2.0
12	Peder Halvorsen	Tromsø	1550	-09	+16	-07	+15	-06	2.0
13	Sven W Nilssen	Tromsø	1431	-01	-11	=16	+14	-10	1.5
14	Svein Erik Hansen	Hammerfest	1977	=07	-03	-15	-13	+16	1.5
15	Pål Røyset	Tromsø	1516	-04	-02	+14	-12	-08	1.0
16	Kjell Næssvold	Harstad	1772	-10	-12	=13	=08	-14	0.5

klasse B									
1	Wiggo Finnset	Tromsø	1524	+22	+18	+02	=03	+04	4.5
2	Terje Pedersen	Tromsø	1349	+09	+05	-01	+06	+03	4.0
3	Thomas Robertsen	Tromsø	1293	+07	+17	+08	=01	-02	3.5
4	Harald Kvanmo	Tromsø		=11	+12	+14	+17	-01	3.5
5	Karl Gaitanakis	Tromsø		+20	-02	+10	=13	+12	3.5
6	Håkon Andersen	Tromsø		=17	+11	+19	-02	+08	3.5
7	Johnny Christensen	Tromsø		-03	-16	+wo	+20	+17	3.0
8	Viktor Paulsen	Hammerfest	1308	+14	=10	-03	+19	-06	2.5
9	Rune Persson	Tromsø	1465	-02	+13	-15	+wo	=10	2.5
10	Jo Ingebrigt Larsen	Hammerfest	1058	+16	=08	-05	=11	=09	2.5
11	Bjørn Fløtten	Narvik	1573	=04	-06	=21	=10	+19	2.5
12	Per Åge Hammari	Tromsø	1389	=21	-04	+18	+15	-03	2.5
13	Lars Antonsen	Hammerfest	1138	=19	-09	+16	=05	=14	2.5
14	Johnny Pedersen	Tromsø	1126	-08	+wo	-04	+18	=13	2.5
15	Svein J Albrigtsen	NSF	1408	-18	=20	+09	-12	+16	2.5
16	Svein H Endresen	Mo		-10	+07	-13	+21	-15	2.0
17	Vegard Tollefsen	Narvik	1408	=06	-03	+20	-04	-07	1.5
18	Rune Johansen	Tromsø	1190	+13	-01	-12	-14	=21	1.5
19	Lars Uistøl	Harstad	1509	=13	+21	-06	-08	-11	1.5
20	Reidar Nilsen	Hammerfest	1304	-05	=15	-17	-07	+wo	1.5
21	Bernt Markussen	Bodø		=12	-19	=11	-16	=18	1.5
22	Ole Sigmund Breimo	Tromsø	1323	-01					0.0

klasse C									
1	Inge W Nilsen	Tromsø	1224	+18	+04	=02	+07	+08	4.5
2	Jan Shotland	Tromsø	1153	+12	+11	=01	+09	=04	4.0
3	Bente Simonsen	Tromsø		-07	+19	+11	+13	+09	4.0
4	Torben Søråas	Narvik		+16	-01	+15	+14	=02	3.5
5	Ole J How	Narvik	1160	-11	=10	+18	+12	+07	3.5
6	Bjørn Alsos	Tromsø		+20	-07	=12	+11	+14	3.5
7	Jon Kristian Røyset	Tromsø		+03	+06	+13	-01	-05	3.0
8	Tommy Pedersen	Harstad	703	+10	+13	-09	+17	-01	3.0
9	Rudolf Steinkellner	NKL	1169	+19	=15	+08	-02	-03	2.5
10	Roger Finjord	Øksfjord	779	-08	=05	-16	+19	+15	2.5
11	Sten Inge Berg	Harstad		+05	-02	-03	-06	+20	2.0
12	Dadi Thorsteinsson	Tromsø		-02	+20	=06	-05	=17	2.0
13	Karl-Peter Jernberg	Tromsø	986	+14	-08	-07	-03	+19	2.0
14	Rune Madsen	Harstad	761	-13	+18	+17	-04	-06	2.0
15	Knut Magnus Berg	Harstad		=17	=09	-04	+16	-10	2.0
16	Ørjan Kristensen	Harstad		-04	-17	+10	-15	+18	2.0
17	Hugo Mohrsen	Harstad	1282	=15	+16	-14	-08	=12	2.0
18	Jonny Olsen	Harstad		-01	-14	-05	+20	-16	1.0
19	Morten Alvestad Hansen	Harstad		-09	-03	=20	-10	-13	0.5
20	Terje Stafseth	Harstad		-06	-12	=19	-18	-11	0.5

kvit: Erik Grøttum, Tromsø
svart: Trond Romsdal, Alta

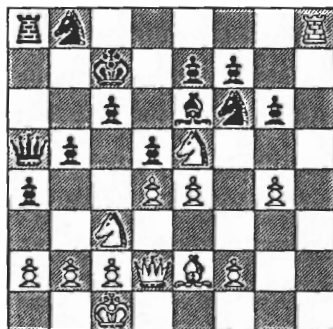
1. d4 d5 2. c4 e6 3. g3 Sf6 4. Lg2 c6 5. Dc2
5. Sf3! 5.- Sbd7 6. Sf3 Lb4+ 7. Ld2 De7 8.
0-0 Lxd2 9. Sbx2 0-0 10. Tc1 e5 11. e4
dxe4 12. Sxe4 exd4 13. Sxd4 Sxe4 14. Sf5
Dc5 15. Lxe4 Sf6 16. Ld3 Tfd8 17. Tfe1?
Txd3!

18. Se7+ Kh8? 18.- Kf8! 20. Dxd3 Le6 =+
19. Dxd3 Le6 20. Da3 Dxa3 21. bxa3 Te8
22. f4! g6 22.- Txe7 23. f5 23. g4 Sxg4 23.-
Txe7 24. f5 24. f5! Ld7 24.- gxf5 25. Sxf5
25. Tb1 Sf6 26. Txb7 ... 1:0

kvit: Jørgen S Christiansen, Tromsø
svart: Stein Indregard, Narvik

1. d4 Sf6 2. Sf3 g6 3. Sc3 d5 4. Lf4 Lg7 5.
Dd2 Lf5? 5.- 0-0 er mye bedre. Løperen
står utsatt pga. g4, noe som Jørgen forbed-
rer i de neste trekkene. 6. h3 h5 7. 0-0-0
c6 8. e3 a5 Altfor langsomt. 9. Le2 a4 10.
Se5 Da5 11. g4 hxg4 12. hxg4 Txb1 13.
Txb1 Le6 14. Lh6 Lxh6 15. Txb6 Kd8 16.
Th8+ Kc7 17. e4 b5

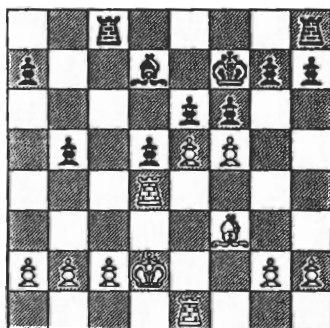

18. Txb8! Txb8 18.- Kxb8 19. Sxc6+ 19.
Sxd5+ 1:0

kvit: Pål Royset, Tromsø

svart: Svein E Hansen, Hammerfest

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Lb4 4. e5 c5 5. Ld2
Sc6 Et alternativ er 5.- Se7 med planen
6. Sb5 Lxd2+ Dxd2 0-0 6. Sb5 Lxd2+ 7.
Dxd2 cxd4? 7.- Sxd4 er mye bedre. 8.
Sd6+ Kf8 9. f4 Db6 10. 0-0-0 Ld7 11. Sf3
Sge7 12. Sxd4 Sxd4 13. Dxd4 Dxd4 14.
Txd4 Lc6 Kvit har klar fordel pga. den
gode løperen. 15. Le2 Sc8 16. Sxc8 Txc8
17. Lf3 f6?! 17.- Ke7 18. Te1 Ld7 19. Kd2
b5(?) 20. f5 Kf7?

21. Lxd5! fxe5 22. fxe6+ Lxe6 23. Txe5
Lxd5 24. Texd5 a6 25. Td7+ Kf6 26. T4d6+
Ke5 27. Txa6 Thf8 28. Te7+ Kd5 29. Tae6
g5 30. Te2 Tcd8 31. Ke1 Ta8 32. a3 Tf5 33.
g4 Tf6 34. T7e5+ Kc6 35. Txb5 b4 36. axb4
Tf4 37. c3 Ta1+ 38. Kd2 h6 39. Te6+ Kd7
40. Txb6 Tf2 41. Ke3 42.- Txb2 42. Tg7+
og 43. Th8# 1:0

Toppoppgjøret fra 4. runde:

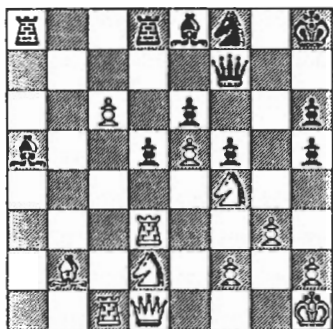
kvit: Jan S Berglund, Tromsø

svart: Kjell O Kristensen, Narvik

I dette partiet får Jan S gjennom trekk-
omkasting Kjell Ole inn i en variant
han ikke trives i.

1.d4 c5 2. c3(!) e6 3. e4 d5 4. e5 Sc6 5. Sf3
Dc7?! Svart sin strategi bør være å an-
gripe bondekjeda ved rota ved f.eks. 5.-
Db6. Han kan og spille Ld7 og Sge7 som
Jørgen spilte mot Jan S. 6. Ld3 f5 7. 0-0

h6(?) Svekker flere kvite felter. 8. dxc5! Lxc5 9. b4 Lb6 10. Te1 Df7 11. b5 Sb8 12. La3 Se7 13. Sbd2 0-0 14. c4 Td8 15. c5 Lc7 16. Lb2 Sg6 17. a4 Sf4 18. Lf1 Dg6 Truer 19.- Sh3+ 20. Kh1 Sxf2+. 19. Kh1 La5 Ellers spiller kvit a5. 20. g3 Sh5 21. Le2 Df7 22. Sh4 g6 23. Lxh5 23. Sxg6 Sxg3+ 23.- gxh5 24. Sg2 Springerens skal sjøl-sagt til idealfeltet f4. 24.- Sd7 25. Tc1 Sf8 26. Sf4 Kh8 27. Te3 27. Sxh5 Lxd2 27.- a6 28. Td3 Truer på d5 og h5. 28.- axb5 29. axb5 Ld7 30. c6 bxc6 31. bxc6 Le8

△

32. Sb3(?) 32. Txd5! + 32.- Tdc8 33. Sxd5 Lxc6 34. Kg1 h4 35. Sf6 h3? 36. Sxa5 Txa5 37. Dd2! Taa8 38. Dxb6+ Sh7 39. Tdc3 39. Txc6! Txc6 40. Td7 +- 39.- Ld7 40. Txc8+ Txc8 41. Txc8+ Lxc8 42. Dxb3 Db7 1:0

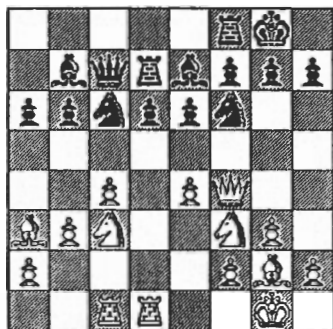
kvit: Jørgen S Christiansen, Tromsø
svart: Alf O Berglund, Hammerfest
1.e4 g6 2. d4 Lg7 3. Sc3 d6 4. Lg5 c6 5. Sf3 Db6 6. Tb1 h6 7. Le3 Sf6 8. h3 0-0 9. Dd2 Kh7 10. e5 Sd5 11. Sxd5 cxd5 12. Ld3 Sc6 13. a3 dxe4 14. Sxe5 Sxe5 15. dxe5 Dc7 16. f4 b6 17. 0-0 Lb7 18. Tbe1 e6 19. c3 Tg8 20. Lb1 Lf8 21. b4 a5 22. Ld4 axb4 23. axb4 Tc8 24. h4 b5 25. h5 De7 26. hxg6 fxg6 27. Dd3 Lc6 Hvit har klar romfordel, og dertil to aggressivt plasserte løpere. Tårnene står klar til innsats. Hvit satser på dette gjennombruddet: 28. f5 gxh5 29. Tf5 Kh8 Svart tør ikke slå tilbake på f5, 30. Dxf5+ ville åpne alle sluser: 30.- Kh8/Kg7 31. e6+ og matt i neste trekk! 30. Tf6 Dg7 31. Dh3 Te8 32. Tg6! Svart ga opp, om f.eks.

32. Df7 33. Tcxh6+ Lxh6 34. Dxb6+ og matt på h7 i neste, eller 32.- Dh7 33. Txe6! osv. 1:0 (Roald Bukne i *Dagbladet*)

kvit: Stein Jensen, Harstad

svart: Peder Halvorsen, Tromsø

1. c4 Sf6 2. Sf3 c5 3. g3 b6 4. Lg2 Lb7 5. 0-0 e6 6. Sc3 Le7 7. d4 cxd4 8. Dxd4 d6 9. Td1 a6 10. b3 Sc6? 10.- Sbd7 er bedre; nå blir feltet d6 svakt. 11. Df4 Dc7 12. La3 Med springeren på d7 kunne svart nå spilt 12. Sc5. 12.- Td8 13. e4 0-0 14. Tc1 Td7?

△

15. Sd5(!) En standardkombinasjon i slike stillinger, jfr. Pål Røyset - Arnold Andreassen, vårturneringa 1988 (65 nr. 3). 15.- exd5 16. cxd5 Tc8? 17. Lh3 Alt henger. 17.- Dd8 18. dxc6 Txc6 19. Txc6 Lxc6 20. Lxd7 Dxd7 21. Se5! dxe5 22. Txd7 exf4 23. Txe7 Lxe4 24. Lb2 Lb1 25. Ta7 h6 26. Lxf6 gxf6 27. Txa6 fxg3 28. a4(!) b5 29. axb5 gxh2+ 30. Kxh2 1:0

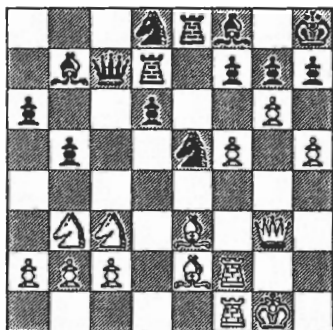
kvit: Sverre Karlens, Tromsø

svart: Sven W Nilssen, Tromsø

Et av de mest kompliserte partiene i hele turneringa.

1. e4 c5 2. Sc3 e6 3. Sf3 d6 4. d4 cxd4 5. Sxd4 Sf6 6. Le2 a6 7. 0-0 Le7 8. Le3 En huskeregel i Scheveningen er at man ikke skal spille Le3 før svart spiller Sc6 og ikke Kh1 før Dc7. 8.- Sc6 9. f4 Dc7 10. Sb3?! Dette trekket skal man ikke gjøre før svart spiller Ld7. 10.- 0-0 11. g4!? b5 12. g5 Sd7 13. De1 Te8 14. f5!? Kvit velger å fortsette angrepet, men ulem-

pen med trekket er at det gir svart feltet e5. 14.- Sde5?! 14.- Sce5!? 15. Sd4 Lf8 har den fordel at svart etter Lb7 får bedre kontroll over d5 og e4. 15. h4 Lf8 16. Dg3 Lb7 17. Tf2 Tad8 18. Taf1 Td7 Svart garderer f7 og forbereder Sd8 og - på lengre sikt - tårndobling i e-linja. 19. h5 Sd8 20. g6 exf5 21. exf5 Kh8 21.- b4!? 22. Sa4?? Dc6

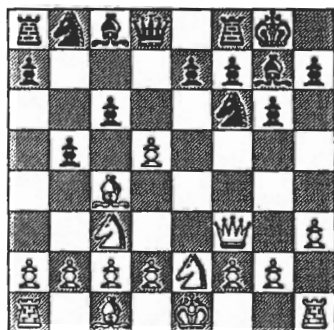
△

22. h6(?) Bedre 22. Th2 med ideen 23. h6; 22. f6? fxg6 23. fxg7+ Kxg7! 22.- fxg6 23. fxg6 Sxg6 24. Lg4 Tf7 Sven er i alvorlig tidsnød nå. 25. Sd4 Txf2 26. Dxf2 gxh6! 27. Sf5 Df7 28. Lh5 b4 29. Ld4+ Kg8 30. Se2 Dd5 31. Kh2 Txe2?? Tidsnød. 31.- Sf7! med klar fordel til svart. 32. Dxe2 Lc8 33. Df3 Dxf3 34. Txf3 Se6 35. Le3 Sg5 36. Tf1 Kh8 (37. Lxg6 hxg6 38. Sh4 Kg7 39. Sxg6 AE) Og svart tapte på tid. 1:0

kvit: Jørgen S Christiansen, Tromsø
svart: Stein Jensen, Harstad

1. e4 c6 2. Sc3 g6 Jørgen er godt kjent med stillingene som oppstår etter 2.- d5 3. Sf3, så det var nok et heldig valg av Stein å spille 2.- g6 som kan føre til en stillingstype som Stein kjenner godt (moderne forsvar, 1. e4 g6). 3. Lc4!? Lg7(?) Med tanke på hvits neste trekk, burde svart ha spilt b5; eksempelvis 3.- b5 4. Lb3 b4 5. Df3 d5! 6. exd5 bxc3 7. dxc6 Sf6 8. c7 Dxc7 9. Dxa8 De5+ 10. Se2 cxb2 11. Lxb2 Dxb2 12. 0-0 De5 13. La4+ Kd8 og svart bør vinne. 4. Df3! d5?! Stein

likte ikke alternativet 4.- Sh6 (4.- e6 er antiposisjonelt) og forsøker å slå inn på taktiske veier. 5. exd5 Sf6 6. h3(?) 6. Lb3 ser sterkt og naturlig ut. Hvit har to andre alternativer som beholder merbonden, 6. dxc6 og 6. a4, hvorav det første hjelper svart, og det andre er en svekkelse. 6.- 0-0 7. Sge2 7. Lb3 7.- b5!

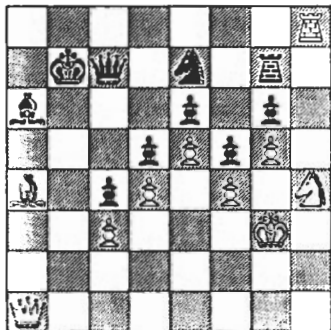
△

8. dxc6?? Jørgen, hvis taktiske evner er utmerkede, burde ha klart å se at dette fører til katastrofe. Hvit må spille 8. Lb3 og etter 8.- b4 9. Sa4 cxd5 10. a3 a5 11. Sc5! oppstår en uklar stilling. 8.- bxc4 9. c7 Dxc7 10. Dxa8 Sc6 11. Sb5 Db6 12. Sxa7 Lb7 13. Sc8 Txc8 14. Da4(?) Hvit har klart å opprettholde balansen materielt sett, men henger håpløst etter i utvikling. Bedre var imidlertid 14. Da3. 14.- Se5 Truer 15.- Ta8 15. Da3 Lxg2 16. Tf1 Sf3+ 17. Kd1 Se4 18. Sf4 Sxf2+ 19. Ke2 Sd4+ 20. Kxf2 Sxc2+ 0:1 (Sverre Karlsen)

kvit: Svein W Nilssen, Tromsø
svart: Svein E Hansen, Hammerfest

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Sf6 4. Lg5 Le7 5. e5 Sf7 6. Lxe7 Dxe7 7. f4 0-0 8. Dd2 c5 9. Sb5?! 9. Sf3 9.- Sc6 Her burde svart spille 9.- a6 etterfulgt av cxd4 og f6. Hvit må inn på d6 etter 9.- a6, fordi springeren blir fanget på c7. 10. c3 f6 11. Sf3 a6 12. Sd6 b5 13. Ld3 Tb8 14. 0-0 c4 For å kunne spille a5 og b4. 15. Lc2 a5 16. a3! Fratar svart motspill med b4 for en stund, da 16.- b4 17. axb4 axb4 18. La4 gir hvit muligheten til å bryte inn i den

svarte stillinga via a-linja. 16.- f5 17. h3 Sd8 Hvit har fått klar fordel etter svarts passive åpningsbehandling. Mens svart bruker tid på å temme det ubehagelige dyret på d6 benytter hvit anledningen til et kongeangrep. 18. g4 g6 19. Kg2 La6?! Bedre 19.- Sf7. Svarts offiserer står og trækker på hverandre. Og på 19.- Sb6/Sb7 henger det på b5. 20. Th1 Sb7 21. Sxb7 Txb7 22. g5 Sb8 For å prøve å få i stand motspill med b4 (dekker løperen), og spille spingeren til c6 senere. Men hvits angrep har kommet altfor langt, så svart tar til flukten for ikke å bli "matt i boxen". 23. h4 Tf7 24. h5 Tg7 Dekker g6, i varianter som f.eks. 24.- b4? 25. hxg6 hxg6 26. Th6 etterfulgt av Tah1. 25. Th2 Kf8 26. Tah1 26. hxg6!? 26.- Ke8 27. hxg6 hxg6 28. De1! Et svært nyttig trekk. Dama står veldig aktivt og kan i forskjellige varianter komme til h4, h1 og a1. F.eks. 28.- b4? 29. axb4 axb4 30. Th8+ Kd7 31. La4+ Lb5 32. Da1; eller 30.- Kf7 31. Tih7 etterfulgt av Dh4. 28.- Kd7 29. Th8 Kc7 30. Kg3 Hvit spiller kongen opp før angrepet med Tih6 og Dh1. 30.- Sc6 31. Tih6 Tb8 32. Dh1 Txb8 33. Txb8 b4?! Svart mister tålmodigheten og prøver å være aktiv, men dette gir bare hvit anledning til å bryte inn på begge fløyer. 34. axb4 axb4 35. Da1 Kb7 36. La4 Dc7 37. Sh4 Et trekk som godt illustrerer hvor dårlig svart står. Hvit har vinst og truer 38. Lb5 eller 38. Lxc6+ etterfulgt av 39. Da5, eller et sluttspill der Bg6 faller. 37.- bxc3?! Taper raskere enn 37.- Sb8 eller 37.- Kb6. 38. bxc3 Se7

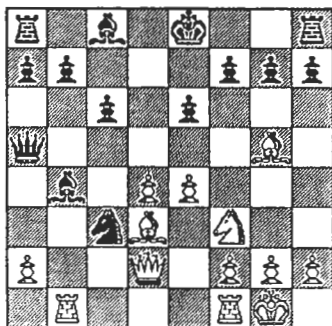
△

39. Lb5! Db6 Eller 39.- Lxb5 40. Da8+ Kb6 41. Tb8+. 40. Lxa6+ Dxa6 41. Tb8+ 1:0 (SWN)

kvit: Frode B Jæger, Tromsø

svart: Trond Romsdal, Alta

1.d4 d5 2. c4 e6 3. Sc3 Sf6 4. Lg5 Sbd7 5. e3 c6 6. Sf3 Da5 7. cxd5 Sxd5 8. Dd2 Lb4 9. Tc1 S7b6 10. e4 Sxc3 11. bxc3 La3 12. Tb1 Sa4 13. Ld3 Sxc3 14. 0-0 Lb4

△

15. Txb4 Dxb4 16. Tb1 Da5 17. Tc1 0-0 18. Txc3 f6 19. Le3 Ld7 20. Dc2 Kh8 21. e5 f5 22. Sd2 Dd8 23. f4 b5 24. Sb3 De7 25. Sa5 Tac8 26. Sxc6 Lxc6 27. Txc6 Txc6 28. Dxc6 Da3 29. Dc5 Dxc5 30. dxc5 a6 31. Kf2 Kg8 32. Ke2 Kf7 33. Kd2 Ke7 34. Kc3 Kd7 35. Kb4 Kc6 36. Le2 a5+ 37. Kxa5 Ta8+ 38. Kb4 Kc7 39. Kxb5 Txa2 40. Lf3 Tc2 41. c6 Tb2+ 42. Kc4 h6 43. Lc5 g5 44. Ld6+ Kc8 45. fxg5 hxg5 46. Lh5 Kd8 47. Lf7 Tc2+ 48. Kb5 Tb2+ 49. Ka4 Tc2 50. Lxe6 Txc6 51. Lxf5 Tb6 52. Lb4 Ke8 53. e6 Tb7 54. Lg6+ Kd8 55. e7+ Txe7 56. Lxe7+ 1:0

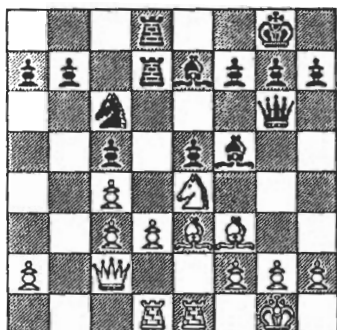
kvit: Kjell O Kristensen, Narvik

svart: Sverre Karlsen, Tromsø

Et friskt oppgjør fra 3. runde. Kristensen drar etter hvert det lengste strået i dette partiet. Svart satser på et komplisert avbytte på d3, men som følge av dette ryker det et par bønder for svart. Hvit trenger inn i svarts posisjon og partiet blir ikke mulig å holde.

1.c4 c5 2. Sc3 Sf6 3. Sf3 e6 4. e4 Sc6 5. d3 d5 6. e5 d4 7. exf6 dxc3 8. bxc3 Dxf6 9. Dc2

Ld6 10. Le2 0-0 11. 0-0 e5 12. Sg5 Dg6 13. Lf3 Lf5 14. Se4 Le7 15. Te1 Tad8 16. Le3 Td7 17. Tad1 Tfd8

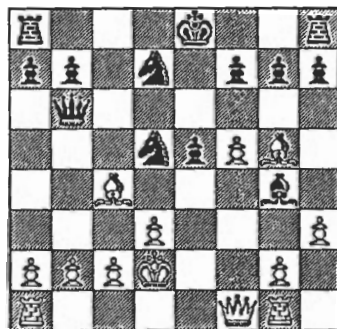
△

18. Lxc5 Lxc5 19. Sxc5 Lxd3 20. Txd3 Txd3 21. Le4 f5 22. Lxd3 Dd6 23. Lxf5 Dxc5 24. Lxh7+ Kh8 25. De4 Tf8 26. Dc2 Dxc4 27. Ld3 Df4 28. Te4 Df6 29. g3 g5 30. h4 Tf7 31. hxg5 Dxc5 32. Th4+ Kg7 33. Lc4 Tf6 34. Dh7+ Kf8 35. Dd7 Hvit truer med 36. Th8+ osv. og svart som antakelig er i tidsnød svarer som en refleks på dette: 35.- Th6?? 36. Df7# 1:0 Men det var nok heller ikke noen annen redning for svart her. Forsøket 35.- Dg7!? strander på 36. Dc8+ Ke7 37. Th7! Dxc7 38. Dxb7+ og så fiskes dronningen på h7 i neste trekk. (Roald Bukne i *Dagbladet*)

kvit: Pål Røyset, Tromsø

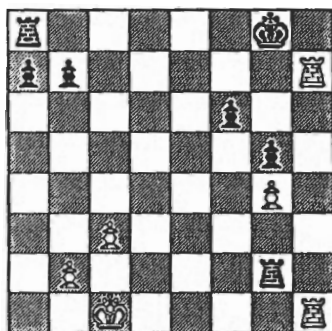
svart: Jørgen S Christiansen, Tromsø

1. e4 e5 2. Sc3 Sf6 3. Lc4 Lc5 4. d3 c6 5. Lg5 d6 6. f4 Lxg1 7. Txg1 Db6 8. Kd2 Lg4 9. Df1 Sbd7 10. f5 d5 11. exd5 cxd5 12. Sxd5 Sxd5 13. h3

▽

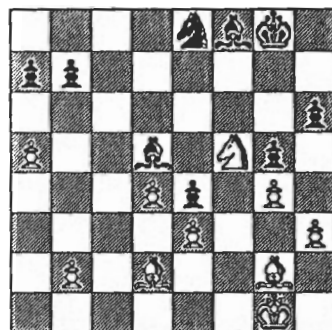
13.- h6 13.- f6! 14. Lxd5 hxg5 15. Lb3 Sc5 16. hxg4 Db4+ 17. c3 Sxb3 18. axb3 Dxb3 19. Kc1 Th6 20. De2 Dd5 21. d4 f6 22. dxe5 Dxe5 23. Dxe5 fxe5 24. Ta5 Th2 25. Txe5 + Kf7 26. Tge1 Txg2 27. Te7+ Kf8 28. f6 gxf6 29. Th7 Kg8 30. Teh1

▽

30.- Tg1+ 31. Txg1 Kxh7 32. Te1 Tg8 33. Kc2 Tg7 34. Kd3 Td7+ 35. Kc4 Kg6 36. Te8 Kf7 37. Te4 Te7 38. Td4 Ke6 39. Te4+ Kd6 40. Td4+ Ke5 41. Td5+ Kf4 42. Tf5+ Kxg4 43. Txf6 Kg3 44. Kd5 g4 45. c4 Kg2 46. Kd6 Th7 47. Ke5 g3 48. Kf4 Th4+ 49. Ke3 Txc4 50. Td6 Tb4 51. Td2+ Kh3 52. Kf3 g2 53. Td1 Txb2 54. Td7 Tb3+ 55. Kf2 Kh2 0:1

Tor Arne Paulsen, Hammerfest

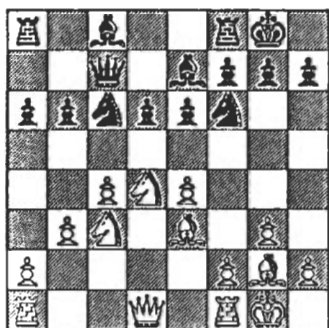

△

Stein Jensen, Harstad

Stein kommer "alltid" i tidsnød. I denne stillinga falt klaffen før han fikk utført sitt 32. trekk! 0:1

Peder Halvorsen, Tromsø

△

Alf Ole Berglund, Hammerfest

12. Sxc6! Dxc6 13. e5 13.-Sd5 14. Sxd5
exd5 15. Lxd5 +- 1:0

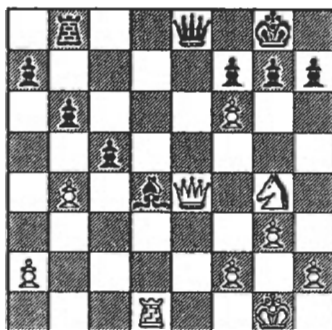
kvit: Sven W Nilssen, Tromsø

svart: Jan S Berglund, Tromsø

1.e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Sf6 4. e5 Sfd7 5. f4
c5 6. Sf3 Sc6 7. Le3 Le7 8. Dd2 a6 9. Ld3 b5
10. dxc5 Sxc5 11. Se2 Dc7 12. c3 Sxd3+ 13.
Dxd3 Ld7 14. 0-0 0-0 15. Sed4 f5 16. Sxc6
Dxc6 17. Sd4 Db7 18. Sb3 Tfc8 19. Tfc1 a5
20. Sd4 Tc7 21. Dd2 Tac8 22. h3 b4 23.

cx b4 Lxb4 24. Dd1 Lc5 25. Dd2 Db4 26.
Dxb4 axb4 27. Kf1 Lxd4 28. Txc7 Lb5+ 29.
Ke1 Txc7 30. Lxd4 Tc2 31. g4 fxg4 32. hxg4
Te2+ 33. Kd1 Te4 34. Lb6 Txf4 35. Tc1
Txg4 36. Tc8+ Kf7 37. Th8 Kg6 38. Kc2
Lc4 39. a4 Tg2+ 40. Kc1 Te2 41. Lc7 b3 42.
a5 Tc2+ 0:1

Peder Halvorsen, Tromsø

△

Erik Grøttum, Tromsø

30. Sh6+ Kf8? 30.- Kh8 er bedre. Etter
31. Dxe8+ Txe8 32. Sxf7+ Kg8 33. Sd6 Te2
er det uklart. 31. Dxb7 gxf6 32. Sf5 1:0

klasse B

Denne klassen blei fullstendig dominert av Tromsøs spillere. I siste runde var det til finaleoppgjør der bare tromsøspillere var involvert: Harald Kvanmo – Wiggo Finnset og Terje Pedersen – Thomas Robertsen. Wiggo og Terje vant, noe som førte til at de tok de to første plassene.

Wiggo spiller solid og god sjakk for tida og turneringsseieren kom ikke uventa. Terje sin 2.-plass var en liten overraskelse siden han gjorde come back etter å ha vært i militæret. Thomas hadde ei god turnering og han ville ha vunnet den på kvalitet dersom han hadde slått Terje i siste runde. De tre første avga bare poeng mot hverandre noe som viser at topplassene var fortjente.

Karl Gaitanakis var den store overraskelsen i turneringa siden han bare fikk 1 poeng i klasse 2 i høstturneringa. Harald Kvanmo, Håkon Andersen og Johnny Christensen kan og være godt fornøyd med turneringa, mens folk som Per Åge Hammari (vinner av NNM klasse 1 ifjor) og Rune Johansen kan mye bedre enn de fikk vist denne gang. Viktor Paulsen, Hammerfest, blei beste ikke-tromsøspiller på 8.-plass.

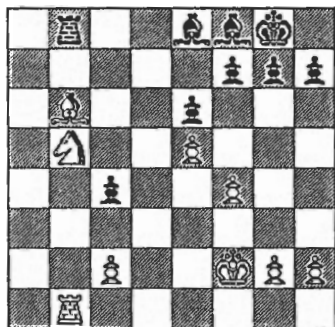
kvit: Ole Sigmund Breimo, Tromsø

svart: Wiggo Finnset, Tromsø

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Sf6 4. e5 Sfd7 5. f4

c5 6. Sf3 Sc6 7. Le3 a6 8. Dd2 b5 9. Le2 Et
alternativ er 9. dxc5!? 9.- Le7 9.- Db6!?
er kjent. 10. 0-0 0-0 11. Tae1 cxd4 12.

Sxd4 Lb7 13. a3?! Svekker feltet c4... 13.- Sb6(!) ...noe som Wiggo utnytter. 14. Sxc6 Lxc6 15. b4 Sc4 16. Lxc4 dxc4 17. Se2 Dxd2 18. Lxd2 Tfd8 19. Le3 a5 20. Lb6 Td2 21. Tf2 axb4 22. Sd4 Txf2 23. Kxf2 Le8 24. axb4 Lxb4 25. Tb1 Lf8 26. Sxb5 Tb8

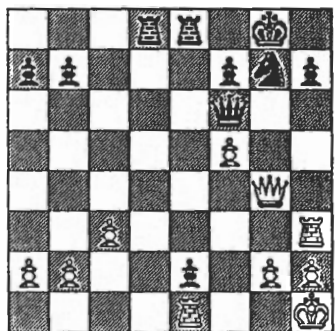
△

27. Sc3?? 27. Sd6! 27.- Txb6! 27. Txb6 Lc5+ 0:1

kvit: Viktor Paulsen, Hammerfest
svart: Jo Ingebrigt Larsen, Hammerfest
1. d4 e6 2. c4 Sf6 3. Lg5! Lb4 Etter 4. Sc3 er vi i Leningrad-varianten i Nimzoin-disk, mens 4. Sd2 er et alternativ som blir behandla i boka *Unorthodox Openings* av Benjamin og Schiller. Hammerfest-juniorene valgte likevel en tredje mulighet: 1/2:1/2 og slo dermed Alf O Berglund - Svein Erik Hansen med 10 trekk i de spennende hammerfest-opp-gjørene).

kvit: Vegard Tollefsen, Narvik
svart: Johnny Christensen, Tromsø
Johnny var en av de tromsøspillerne som overraska positivt, og 3 av 5 var ekstra imponerende fordi han tapte de to første rundene (i 2. runde "unødvendig" på tid).
1. e4 c5(!) I runde 1 og 2 spilte Johnny Caro-Kann, noe også Vegard Tollefsen gjør med svart. 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 e5 6. Sf3 6. Sdb5 er vanligere og bedre. 6.- Lb4! 7. Ld2?! 7. Lc4 7.- d6 7.- Lxc3 8. Lxc3 Sxe4 9. Lxe5 Sxe5

9. Sxe5 De7 10. Dd4. 8. Lc4 Lxc3! 8.- 0-0 ser og ut til å være bra da kvit har problem med a dekke e-bonden, f.eks. 9. De2? Lg4, men kvit kan prøve 9. Sd5. 9. Lxc3 Sxe4 10. Dd5 Le6(!) 11. Dxe4 d5 12. Lxd5 Lxd5 13. De3 0-0 14. 0-0 14. Sxe5? Sxe5 15. Lxe5 f6. 14.- Lxf3 15. Dxf3 Te8 16. Dg3 Tac8 17. f4? Sd4 Trussel nr. 1: Se2+. 18. Tf2 Db6 Nr. 2: Se2+. 19. Kh1 Sf5 Nr. 3: Sxg3+. 20. Df3 e4 Nr. 4: exf3. 21. De2 Dh6 Nr. 5: Sg3+. 22. Dg4 e3 23. Tf3 De6 24. Lxg7?? Sxg7 25. f5 Df6 26. c3 Tcd8 27. Tae1 e2 28. Th3

▽

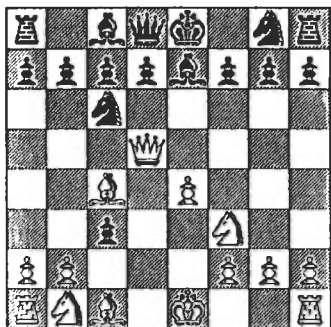
28.- Td1! 29. Txd1 e1D+ 0:1

kvit: Terje Pedersen, Tromsø
svart: Wiggo Finnset, Tromsø
1. c4 c5 2. Sc3 Sc6 3. g3 g6 4. Lg2 Lg7 5. e3 Sh6!? 5.- e6; 5.- e5 6. Sge2 Sf5 7. a3 7. b3 a6 8. Lb2 0-0 9. d3 d6 10. 0-0 Ld7 11. Dd2 += BCO (Andersson - Miles, Tilburg 1972). 7.- 0-0 8. h4?! Tb8 9. h5 e6 10. e4(?) Sfd4 11. f4 Te8 12. h6 Lh8 13. d3 a6 13.- d5!? 14. g4 f6?! 14.- d5! med ideen 15. e5 dxc4 16. dxc4 f6 15. f5?! exf5 16. gxf5 gxf5 17. exf5 d6 18. Ld5+ Kf8 Kvit har bare to brikker med i angrepet og f-bonden er svak. 19. Lf4 Sxe2 20. Sxe2 Lxf5 21. Tg1 Lg6 22. Ta2 f5 23. Kf1 Le5 24. Lg5 Lf6 25. Ld2 Lh5! 26. Tg8+ Ke7 27. Txe8+ Dxe8 28. De1 Kd7 29. Sf4 Dxe1+ 30. Lxe1 Lg4 31. Le6+ Ke7 32. Ld2 Le5 33. Ld4 Sd4 34. b4 b6 35. Tb2(?) Se2! 36. Sxe2 Lxb2 37. Lg5+ Kd7 38. Sf4 Te8 Og etter ytterligere 44 trekk ... 0:1

kvit: Jo Ingebrigt Larsen, Hammerfest

svart: Karl Gaitanakis, Tromsø

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. d4 exd4 4. Lc4 Le7
4.- Lc5; 4.- Sf6 5. c3 dxc3?! 6. Dd5 Og
det ser ut som svart kan gi opp...

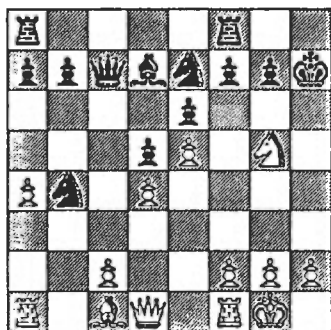
▽

6.- Sh6 7. Lxh6 0-0! 8. Lc1 Kvit burde
nok prøvd 8. Lxg7 8.- Sb4 9. Dd1 c2 10.
De2 cxb1D Og svart vant i få trekk. 0:1

kvit: Thomas Robertsen, Tromsø

svart: Viktor Paulsen, Hammerfest

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Lb4 4. e5 c5 5. a3
Lxc3+ 6. bxc3 Dc7 7. Sf3 Sc6 8. Lb5?! Ld7
9. 0-0 Sge7 10. a4 c6 10.- f6; 10.- c4 11.
Ld3 cxd4 12. cxd4 Sb4 13. Lxh7!? Kxh7 14.
Sg5

▽

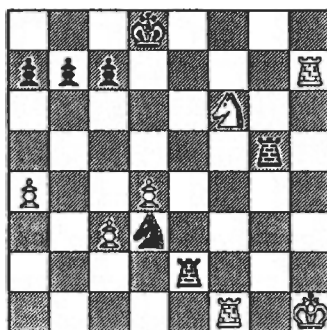
14.- Kg6?? 14.- Kg8 15. c3! (Thomas; 15.
Dh5? Dxc2) Dxc3 16. Ld2 Dc2 17. Lxb4
Dxd1 18. Tfxd1 Tfe8 19. Lxe7!? med
"god" springer mot "dårlig" løper, og en

liten fordel for kvit. Svart kan spille
skarpere: 15.- f6!? 16. exf6 gxf6 17. Dh5
(eller 17. cxb4!? fxg5 18. Lxg5 med an-
grep) fxg5 18. Dxc5+ Kf7 19. cxb4, og kvit
har en viss kompensasjon for material-
investeringene. 15. Dg4 f5 16. exf6 Kxf6
17. Lf4 e5 18. Lxe5+ Kg6 19. Se6+ 1:0

kvit: Håkon Andersen, Tromsø

svart: Terje Pedersen, Tromsø

1. e4 e6 2. d4 d5 3. exd5 exd5 4. Sf3 Lf5 5.
Ld3 Lg4 6. 0-0 Ld6 7. h3 Lh5 8. c3 Sd7 9.
Te1+ Se7 10. Lg5 f6 11. Lh4 Sb6 12. Sbd2
Dd7 13. Dc2 0-0-0 14. a4 g5 15. Lg3 Lxg3
16. fxg3 g4 17. hxg4 Lxg4 18. Tf1 Sf5 19.
Lxf5 Lxf5 20. Dd1 Tdg8 21. Kh2 Ld3 22.
Th1 Dg7 23. De1 Te8 24. Dc1 Thg8 25. Sf1
Lxf1 26. Dxf1 Dxc3+ 27. Kg1 Sc4 28. Df2
Dg6 29. Sh4 Dg5 30. Df5+ Dxf5 31. Sxf5
Te2 32. Th2 Tg5 33. Tf1 Sxb2 34. Txb7
Tgxb2+ 35. Kh1 Sd3 36. Se7+ Kd8 37.
Sxd5 Tg5 38. Sxf6

▽

38.- Sf2+ 39. Kh2 Se4+ 40. Kh3 Tg3+ 0:1

kvit: Terje Pedersen, Tromsø

svart: Thomas Robertsen, Tromsø

1. d4 Sf6 2. Sf3 e6 3. b3 d5 4. Lb2 Sbd7 5.
Sbd2 c5 6. e3 Le7 7. Le2 0-0 8. 0-0 b6 9. a4
Ld6 10. Se5 Se4 11. Sxe4 dxe4 12. Sc4 Lb8
13. d5 exd5 14. Dxd5 Dc7 15. g3 h6 16.
Tad1 a5 17. Dxe4 Lb7 18. Dg4 g5 19. Dxd7
Dxd7 20. Txd7 ... 1:0

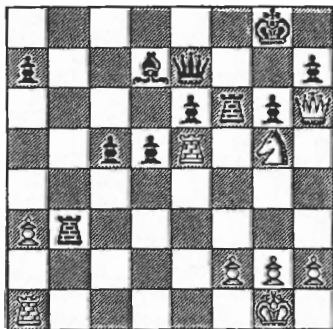
klasse C ved Arild

I denne klassen (elo under 1250) inngikk også 12 "kadetter"; de aller fleste fra Harstad Sjakklubb's aktive juniorgruppe. De fleste av forhåndsfavorittene finner vi igjen i toppen av slutt Tabellen. Men vi hadde kanskje elo-forventet noe sterkere prestasjoner av Hugo Mohrsen og Rudolf Steinkellner. Kampen om førsteplassen begrenset seg temmelig raskt til å stå mellom Jan Shotland og Inge W Nilsen, begge fra Tromsø og begge i besittelse av en solid porsjon rutine. Etter ei rask gjennomtitting av partiene fra gruppa sitter en også igjen med et inntrykk av at nettopp disse to, sammen med bysbarna Bente Simonsen og Jon Kristian Røyset, leverte den beste sjakken. Inge var svært heldig som slapp unna med remis i tredjerundeoppgjøret mot Jan, forøvrig hadde han ingen store problemer på sin vei mot de 750 raske.

kvit: Inge W Nilsen, Tromsø
svart: Jonny Olsen, Harstad

1. d4 d5 2. Sf3 Sc6 3. c4 Lg4 4. Sc3 Lxf3 5. gxf3 e5 6. e3 Lb4 7. dxe5 Sxe5 8. Da4+ Dd7? 9. Dxd7+ Unødvendig forsiktighet? Kvit unnviker komblikasjonene etter 9. Dxb4 Sxf3+, selv om det er vanskelig å se at svart har noe etter 10. Ke2 Dg4 11. h3 Dh4 12. Lg2 9. Sxd7 10. f4 Lxc3 11. bxc3 dxc4 12. Lxc4 Sgf6 13. Lb2 0-0 14. Le2 Tae8 15. Td1 Te4 16. Tg1 Ta4 17. a3 Sc5?! 18. c4! Sfd7? Tillater ei "skuvmil" som ender i matt. Nødvendig var 18.- Ta6, og kvits fine løperpar har fortsatt en hard jobb foran seg. 19. Tgx7+ Kh8 20. Txf7+ Kg8 21. Tg7+ Kh8 22. Txd7+ Kg8 23. Tg7+ Kh8 24. Tg5+ Tf6 25. Lxf6# 1:0

Inge W Nilsen, Tromsø

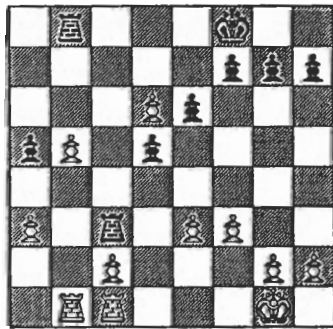

Torben Sørås, Narvik

25. Tae1 c4 Legger ei lita felle. 26. Txd5?? exd5 27. Txe7 Tb1+ 0:1

kvit: Jan Shotland, Tromsø
svart: Inge W Nilsen, Tromsø

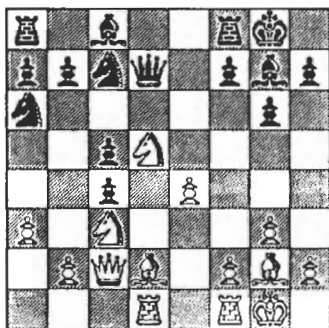
1. d4 d5 2. Sf3 Sf6 3. Lf4 Sc6 4. e3 Lg4 5. Le2 e6 6. Sbd2 Ld6 7. Se5 Lxe2 8. Dxe2 Sb4 9. Sdf3 c5 10. dxc5 Lxe5 11. Sxe5 Tc8 12. Db5+ Sc6 13. Dxb7 Sxe5 14. Lxe5 0-0 15. Ld6! Te8 16. f3! a5 17. 0-0 Dd7 18. Db6 Ta8 19. a3 Tec8 20. b4 Se8 21. Tfc1 Sxd6 22. Dxd6 Dxd6 23. cxd6 Kf8 24. b5 Tab8 25. Tab1 Tc3 Kvit holder fortsatt sitt doble bondepluss etter sitt energiske, og for Jan ganske atypiske, åpningsspill. Nå kunne han bekreftet sin fordel med 26. Tb3! (bemerk fidusen 26.- Tbc8? 27. d7! og åttenderadsmatten etter 26.- Txb3 27. cxb3 Txb5?). Jan velger en fortsettelse som slipper svart unødvendig til, men fordelene bør ennå være vinnende.

26. a4?! Ke8 27. b6 Kd7 28. Tb5 Kxd6 29.

Tcb1 Tc5 30. Txc5 Kxc5 31. Tb5+ Kc6 32. Txa5 Txb6 33. Ta7! Tb7 Det var ikke noe å hente for svart i tårnsluttspillet heller, f.eks. 33.– Tb2 34. Txf7 Txc2 35. Txg7 Te2 36. Txb7 Txe3 37. h4. 34. Txb7 Kxb7 35. Kf2 Kb6 36. Ke2 Ka5 37. Kd3 Kxa4 38. c4! Baner vei for kongen. 38. Kd4 Kb5 39. e4 Kc6 er sannsynligvis remis. 38.– dxc4+ 39. Kxc4 h6 40. Kc5 Kb3 41. Kd6 Kc3 42. Ke7 g5 43. Kxf7 Kd3 Det er vanskelig å se hvor Inge kunne ha forsterket sitt spill i sluttfasen. Nå setter 44. e4! kronen på kvits fine verk. Trekkvtangen etter 44.– e5 45. Kd4 Kf6 46. g4 avgjør. Istedet ser Jan spøkelser og somler bort en fin vinst som kunne ført ham til klasse-seier. 44. Kxe6?? Kxe3 45. Kf5 Kf2 46. Kg4 Kxg2 47. Kh5 1/2:1/2

Jon Kristian Røyset, Tromsø

Inge W Nilsen, Tromsø

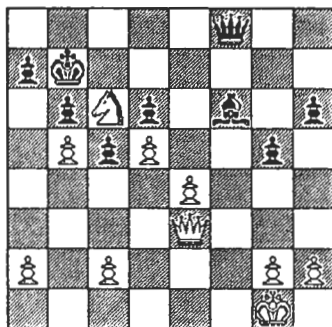
16. Lh6! Sxd5 17. Sxd5 Db5 18. Lxg7 Kxg7 19. Dc3+ f6? Bedre er vel 19.– Kh6 (20. Df6 Dc6!) 20. e5?! 20. Sxf6! Txf6 21. Td6 fører raskere til målet. 20.– Db3 21. exf6+ Kf7 22. Dd2 Kg8 23. Dh6 Tf7 24. Se7+ Txe7 25. Td8+ Kf7 26. Df8+ Ke6 27. Dxe7+ 1:0

kvit: Jan Shotland, Tromsø
svart: Torben Soraas, Narvik

1. d4 Sf6 2. Sc3 g6 3. e4 d6 4. f3 Lg7 5. Le3 0–0 6. Dd2 Te8 7. Le2 Sfd7 8. g4 e5 9. h4

exd4 10. Lxd4 Se5 11. 0–0–0 Sbc6 12. Le3 Df6 13. g5 De6 14. Sh3 Sc4 15. Sf4 Sxd2 16. Sxe6 Lxe6 17. Lxd2 Og ettersom 17.– Sd4! utlikner: 1/2:1/2

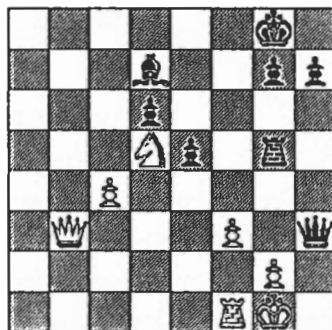
Rudolf Steinkellner, NKL

Bente Simonsen, Tromsø

26. c3! 26. Da3 stranded på Ld4+, så kvit lokker fram... 26.– Dg7 27. e5! Lxe5 28. Sxe5 Dxe5 29. Dxe5 dxe5 30. Kf2 a6 Svart kan ikke slippe unna trekkvtangen. 31. a4 axb5 32. axb5 c4 33. Ke3 Kc7 34. Ke4 Kd6 35. g4 Kc5 36. Kxe5... 1:0

Karl-Petter Jernberg, Tromsø

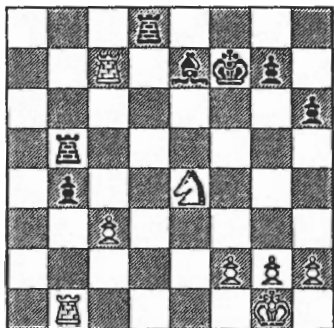

Morten Alvestad-Hansen, Harstad

Kvit har det ikke lett. 27. Db8+ bemøtes med 27.– Kf7 (ikke 27.– Lc8? 28. Dxc8+!),

så han forsøker... 27. g4 med den lille fella 27.- Txc4+? 28. fxc4 Dxb3? 29. Se7+ og matt. Men KPJ var med: 28.- Lxc4! 29. fxc4 Txc4+ 30. Kf2 Dxb3... 0:1

Tommy Pedersen, Harstad

△

Karl-Petter Jernberg, Tromsø

Stillinga er oppstått etter et alt annet enn logisk partiforløp. Nå må kvit med 32. Te1 forsøke å skape noe i e-linja. Slik han spiller faller han på sin svake første-rad: 32. cxb4? Txb4 33. Te1 Txe4! ... 0:1

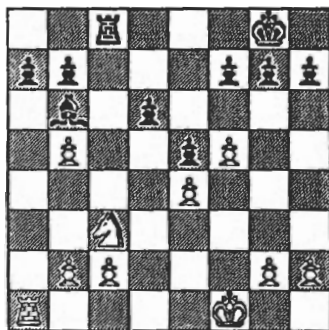
Bentes eneste tap kom etter et vekslende parti med gjensidige kongegangrep:

kvit: Jon Kr Røyset, Tromsø

svart: Bente Simonsen, Tromsø

1. e4 e5 2. Sf3 Sf6 3. Sxe5 d6 4. Sf3 Sxe4 5. d4 d5 6. Ld3 Ld6 7. 0-0 0-0 8. c4 c6 9. Sc3 Sxc3 10. bxc3 Lg4 11. cxd5 cxd5 12. Lc2 Sd7 13. Dd3 f5 14. h3 Lh5 15. Te1 Lxf3 16. Dxf3 Sf6 17. Lxf5 h6 18. Dd3 Da5 19. Te6 Dc7 20. Ld2 Se4 21. Lxe4 dxe4 22. Dxe4 Lh2+ 23. Kh1 Txf2 24. Le3 Tf7 25. d5 Dg3 26. Lxh6 Taf8 27. Te8 gxh6 28. Td1 Df4 29. Dg6+ Tg7 30. De6+ Tf7 31. Dg6+ Tg7 32. De6+ Tf7 33. Txf8+ Kxf8 34. d6 Df6 35. Dxf6 Txf6 36. Kxh2 Ke8 37. c4 Kd7 38. c5 b6 39. cxb6 axb6 40. Tb1 Txd6 41. h4 Kc6 42. Tb2 Td3 43. g3 b5 44. Kh3 Kc5 45. Kg4 Td5 46. Tf2 Kb4 47. Tf6 Ka3 48. Ta6+ Kb2 49. Txh6 Kxa2 50. Ta6+ Kb3 51. h5 b4 52. h6 Kc3 53. Tc6+ Kb2 54. h7 Td8 55. Th6 b3 56. h8D... 1:0

Roger Finjord, Øksfjord

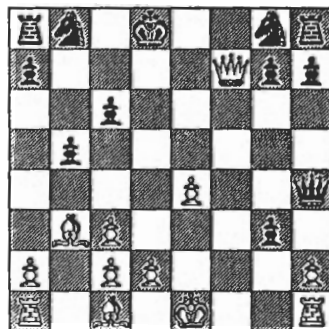

△

Tommy Pedersen, Harstad

25. Sd5! Txc2? Svart møtte forsøke 25.- Kf8 (25.- Ld8 26. Txa7 Txc2? 27. Ta8 eller 25.- Te8 26. f6!), men etter 26. c3 står kvit ypperlig. 26. Sxb6 Txb2 27. Txa7 og kvit vant. 1:0

Jonny Olsen, Harstad

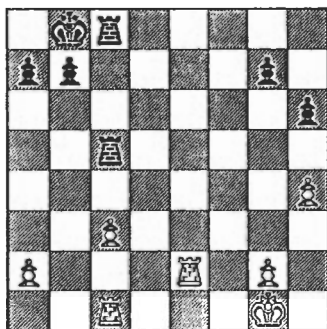
△

Ole Jakob How, Narvik

Det er ikke lett å se hvordan svarts angrep skal stoppes. Kvit velger å forsere motangrepet, og håper at svart skal forblindes av alle materielle plussvarianter. 13. Le6!? Dxe4+ Tilstrekkelig er også 13.- g2+ 14. Ke2 Dxe4+ 15. Kf2 Dxe6! 16. Dxe6 gxh1D og svart vinner. 14. Kd1 Dxb1+ 15. Ke2 Dxb2+ Unnviker evig

sjakk gjennom 15.- De4+. 16. Kd3 g2?? "Svindelen" lykkes. Etter springertrekk til e7 eller endog h6 er det slutt på kvits trusler. 17. Df8+ Kc7 18. Dc8+ Kb6 19. Dd8+ Kc5 20. Dd4# 1:0

Roger Finjord, Øksfjord

Knut Magnus Berg, Harstad

35. Te3 b5 36. a3 a5 37. Tb1! Ka7 38. Te7+ T8c7 39. Txc7+ Txc7 40. Txb5 Ka6 41. Tb3 a4 42. Tb2? Etter 42. Tb4 beholder kvit sin merbonde. 42.- Txc3 43. Ta2 Tb3 44. Kf2 Kb5 45. g4 Kc4 46. g5 hxg6 47. hxg5 Kc3 48. Ke1? Kongetrekk til tredjeraden sikrer remis. Avdekkersjakkene er ikke farlige. Nå tvinger svart fram det avgjørende avbyttet. 48.- Tb1+ 49. Ke2 Tb2+ 50. Txb2 Kxb2 og a-bonden går rett inn. 0:1

Unge How fra Narvik tapte nødvendig i 1. runde, men hadde siden bra uttelling. Han avsluttet med å male Jon Kristians stilling i stykker, og i runden før ga han nok et eksempel på at han allerede behersker "narvikstilen" (selv om åpningsfella er kjent under de fleste himmelstrøk):

kvit: Dadi Thorsteinsson, Tromsø

svart: Ole Jakob How, Narvik

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lc4 Sd4 4. Sxe5 Dg5 5. Sxf7 Dxc2 6. Tf1 Dxe4+ 7. De2 Sxe2 ... 0:1

"SLAGET VED TROMSØBRUA" GRAND PRIX

Sesongens andre GP-turneringa i byen ble spilt på Alfheim den 8/5. Mens TIL rundjulte Bryne et steinkast unna, valset Sverre Karlsen i overveldende stil ned det lille feltet av hurtigsjakkugne. Det er selvfølgelig betenkelig at ei turnering med bare to tilreisende skal ha GP-status, men så lenge forbundet fortsetter å begunstige denne avert av sjakken, får vi bare ta de poeng vi kan få... Takk til de utenbys deltakerne (Ristesund, OSS og Michalsen, Harstad) i alle fall, og til turneringsleder Øystein Fløtten. Betenkningsstida var 20 minutter pr. spiller og parti, og i tillegg til Kr. 500 + 300 + 200 til de tre beste fikk Ristesund og Jensen ratingpremier på hhv. Kr. 300 (elo 1250-1749) og 200 (elo under 1250).

1 Sverre Karlsen	+09 +11 +03 +02 =07 =04 +06 +05	7
2 Odd Ristesund	+14 +06 +08 -01 +05 +07 =04 -03	5.5
3 Jan S Berglund	+04 =12 -01 -05 +16 +08 +07 +02	5.5
4 Thomas Robertsen	-03 =16 +11 +08 =06 =01 =02 +13	5
5 Wiggo Finnset	+10 -08 =06 +03 -02 +09 +11 -01	4.5
6 Sven W Nilssen	+13 -02 =05 +12 =04 +11 -01 =07	4.5
7 Frode B Jæger	-11 +15 +10 +14 =01 -02 -03 =06	4
8 Terje Pedersen	+15 +05 -02 -04 +10 -03 -13 +11	4
9 Trond Michalsen	-01 -10 +15 -11 +13 -05 +16 +12	4
10 Jens Otto Jensen	-05 +09 -07 +16 -08 +14 -12 +15	4
11 Rune Johansen	+07 -01 -04 +09 +14 -06 -05 -08	3
12 Rune Persson	+16 =03 -14 -06 =15 -13 +10 -09	3
13 Johnny Pedersen	-06 -14 -16 +15 -09 +12 +08 -04	3
14 Rudolf Steinkellner	-02 +13 +12 -07 -11 -10 -15 +16	3
15 Bente Simonsen	-08 -07 -09 -13 =12 +16 +14 -10	2.5
16 Jussi Pedersen	-12 =04 +13 -10 -03 -15 -09 -14	1.5

kvit: Wiggo Finnset

svart: Sverre Karlsen

1. Sf3 Sf6 2. g3 g6 3. Lg2 Lg7 4. 0-0 0-0 5. d4 d6 6. c4 Sc6 7. Sc3 a6 8. e4 Tb8 9. a4 e5 10. d5 Sb4 11. h3 Sd7 12. Le3 Sc5! 13. Lxc5 dxc5 14. Se1 Ld7 15. De2 f5 16. f3 Dg5 17. Kh2 Lh6 18. f4 Df6 19. exf5 exf4 20. Se4 fxc3+ 21. Sxg3 Dd6 22. Dg4 Lg7 23. Kh1 Lxb2 24. Tb1 Lg7 25. Sf3 Lxf5 26. Sxf5 Txf5 27. Sg5 Tbf8 28. Txf5 Txf5 29. Dh4 h5 30. Se6 De5 31. Dxe5 Lxe5 og svart vant 0:1

KLUBBHISTORIE

Vår lille bønn om klubbhistorisk materiale har som ventet ikke forårsaket noen kapasitetsproblemer for redaksjonens postkasse. Vi har imidlertid fått tilgang til Frans Larsens voluminøse klipparkiv fra nordnorsk presse. Det er en kilde vi kommer til å øse flittig fra i framtidige nummer av 65. Siden sist har vi dessuten tatt en titt i de gamle styreprotokollene (alle er faktisk bevart) og ønsker å komme med et lite supplement til KPJs epistel om klubbens tilblivelse og tidligste år. Det er forøvrig ingen tvil om at det konstituerende møtet fant sted den 12. januar. Karl-Petters dato (18.) er altså feil. Han er imidlertid ikke alene om den unøyaktigheten; den har dukket opp flere ganger opp gjennom historia. Skal vi tru at årstallet har smittet av på datoen?

1917 - 21

Halvorsens Conditori, en donasjon med komplikasjoner, og den første mester

"Aar 1917 den 29 december fremmøtte kl. 9 aften på Stenbergs Café i Tromsø følgende herrer til drøftelse av spørsmålet om opprettelse av en schakklub for Tromsø: Sverre Melvær, lærer Nordmo, vagtmester M. Hansen, Chr. Hauan, postbud M. Hansen, underfogd Fosland, malermester Lindrupsen, P. Joh. Øyen, Lars Hansen jr., bankass. Nils Svendsen, kjøpm. Wilh. Urdal, John Andreassen samt Einar Braathen.

Man blev enig om at søke opprettet en schakklub og nedsatte i den anledning en arbeidskomite bestående av d'hr. Wilh. Urdal, Nils Svendsen og bysekretær Melvær til at fremkomme med forslag til love samt til ordning av lokale-spørsmålet."

Slik lyder første side i "forhandlingsprotokollen", ført i pennen av Melvær og signert av de tre i det som viste seg å være en hurtigarbeidende komite. Allerede den 11. januar førte de til protokolls sine åtte lovparagrafer og dagen etter sto denne lille annonsen i Tromsø Stiftstidende:

Konstituerende Generalforsamling

avholdes i Tromsø Schakklub
lørdag 12. januar 1918 kl. 9,30
aften paa Halvorsens konditori i
Haandverkerforeningen.

Alle interesserte anmodes om
at avgi møte.

Arbeidskomiteen

Fra dette møtet rapporterer protokollen i Svendsens vakre kalligrafi bl.a. at "følgende var fremmøtt: Bysekretær Melvær, Thomas Thørring, Monrad Hansen, Malermester Lindrupsen, O. Førde, Politifuldmægtig Erdal, Bryggeformand Olsen, P. Joh. Øyen, Conditør Halvorsen, Vaktmester Hansen, E. Braathen, Gerh. Knudsen, Underfogd Fosland, Revisor Thrane, T. Fosse, Emil Caroliusen, Edv. Høydahl, Nils Svendsen." Sverre Melvær ble valgt til formann og han fikk Olaf Erdal og Ole Fosland med seg i styret. Bjarne Halvorsen, som stilte sin kafé til disposisjon som spillelokale, ble valgt som "tilsynsmand for klubbens materiel (...) paa ubestemt tid". Varamenn ble Olaf Førde og Gerhard Knudsen. Pussig nok var Melvær, Erdal og Førde alle bergensere. Allerede 23. februar vedtok styret "at indmelde Tromsø Schakklub i Norsk Schakforbund".

Hvorvidt de 13 herrer fra Stenbergs kafé eller de 18 fra Halvorsens ditto skal regnes som klubbens stiftere får bli en smaksak. Tilsammen utgjør de 23 pionerer hvorav hele 21 (Andreassen og Hauan fra sonderingsmøtet ser ikke ut til å ha gått inn i klubben) sammen med et drøyt dusin nytilkomne deltok i den første større turneringa våren 1919. Bakgrunnen for denne turneringa var en anonym donasjon fra en "Intresseret" som bl.a. skrev: "(...) jeg tillater meg som gammel interesseret schakspiller at

overdrage Tromsø Schakklub kr. 100.-, et hundrede kroner, der ønskes anvendt som præmie til schakspillere inden Deres klub." Mesenen stilte opp klare betingelser for klasseinndeling og premiering (penger i forhold til poengtall).

Det ble ei mastodontturnering med 12-15 spillere (tallet er usikkert) i et krevende dobbeltrundeopplegg. I klasse 2 spilte ca. 20 mann enkeltrundig. Avslutningsdatoen var opprinnelig satt til 1. mai. Den ble senere dratt ut med en måned, uten at det hjalp særlig. Utpå høstparten satt man der med flere uspilte partier – og hva verre var: man satt der uten resultatliste! Den var somlet bort før evighetsprosjektet var bragt i havn. Styret så seg tvunget til å beordre omstart. Lista kom heldigvis tilrette før omspillet ble satt igang, og følgende resultat ble protokollført: klasse 1, 1.-2. Olaf Førde og Sverre Melvær 15 pts, 3. Thomas Thørring 14, 4. Olaf Erdal 13, 5. Fr. Vogt 12.5, 6.-8. P. Joh. Øyen, Einar Braathen og Lars Nordmo 7; klasse 2, 1. Bjarne Kolflåth 11, 2. Kåre Hofstad 10, 3. Einar Olsen 8, Ole Fosland 7.

Men det var ikke slutt på vidervedighetene. Et par dager etter at lista ble funnet, opplest og vedtatt forelå et en "skrivelse fra ing. Vogt (...) hvori han protesterer mot den av styret foretagne pointberegning. Klagen angik Thørring og Erdal idet klageren formente, at de to uspilte partier mellom nevnte herrer ikke kunde regnes som tap for dem begge, da dette vilde være uretfærdig derved at Thørring har 'maset' paa for at faa en avgjørelse, mens Erdal stadig har vært forhindret fra at spille." Styret tilbakeviste først klagen, men da Erdal endelig fant anledning til å spille (primo februar 1920, mer enn 8 måneder forsinket!) valgte de å la de to partiene telle med. Trønderen Thørring vant begge og ble dermed vinner av den første turnering i Tromsø Schakklub: 1. Thørring 16 pts (kr. 24.-), 2.-3. Førde og Melvær 15 (kr. 22.50 hver).

Den første turneringa som bar navnet "vaarturnering" ble spilt i april/mai 1920 og den forløp tilsynelatende ganske smertefritt. I et seksmannsfelt som spil-

te dobbeltrundig vant Førde med 8 pts, foran Adolf Sitter 7, mens Sverre Melvær og Einar Viken begge fikk 5.5 pts. Viken vant stikkampen etter at han først hadde tilbragt noen måneder i kongens klær. Klasse 2 (10 deltakere) ble vunnet av Einar Fondal 13, mens den lovende nykommeren Thormod Olsen og veteranen P. Joh. Øyen begge hadde 9.5. Olsen vant omspillet. I klasse 3 seiret nok en interessant nykommer, Thorleif Johansen.

Etterhvert kjente nok byens spillere seg såpass dyktige at det meldte seg et aldri så lite behov for å besmykke seg med fine titler. Den 20. oktober 1920 møttes styret "i anledning av et av Ths. Thørring innkommet forslag om, at O. Førde som 1ste præmievinner i 1ste klasse under siste turnering skulde anta titelen: schakmester for Nord-Norge. Styret kunne ikke tiltræde det her nevnte forslag, men besluttet at man inneværende høst skulde igangsette kampe om schakmesterskapet for Tromsø." (Thørrings frimodige påhitt er litt merkelig ettersom Narvik fikk sin sjakkklubb 16/9 1919 og bødøvreringene dro igang i 1920.) Turneringa startet noen dager etter med åtte mann i øverste klasse. Dessverre ble resultatene rapportert på egne lister, og ikke som tidligere i styreprotokollen. Men vi vet at Sverre Melvær og Olaf Førde begge fikk 12 av 14 oppnåelige poeng. Reglene foreskrev nå stikkamp over 3 partier. Den vant Melvær. Klubbens initiativtaker, ildsjel og første formann ble dermed også rundt nyttår 1920/21 hyllt som den første sjakkmeister av Tromsø. Av og til er Caissa både rettfærdig og snill.

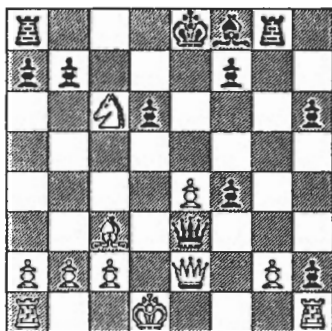
I løpet av 1920 byttet klubben spillelokale fra Halvorsens Conditori til Bondeungdomslagets Kaffistova på torget. Melvær satt fortsatt som formann og først den 12. januar 1921, etter nøyaktig tre års virke, ble den første utskifting av et styremedlem foretatt: Nils K. Svendsen erstattet Olaf Erdal (som han forøvrig hadde vikariert for på flere møter tidligere). Svendsen står, sammen med Melvær og Halfdan D. Johansen (fyller 90 år den 7/5 i år!, og var medlem i klub-

ben fra 23/2 1920), som en av klubbens store ledergestalter før krigen (ja, han sluttet slett ikke da heller!), og redigerte bl.a. en utmerket spalte i *Tromsø* fra 1926 til 1933. Dessverre var byens sjakkpionerer svært så blyge når det gjaldt å stille til skue egne partier – eller var kanskje redaktør Svendsen for streng i sin bedømmelse av de lokale prestasjoner? Lite av førkrigstidas sjakk er iallefall bevart (vi må faktisk fram til ca. 1960 og systematikere som Nils A. Bakke og Frans Larsen før det skjer ei radikal forbedring på det området). Et parti fra den aller første mesterskapsturneringa ble likevel publisert. Det ble vunnet av mesteren, men det skal i sannhet sies at unge Thormod Olsen bidro med det meste av moroa. Året etter var Olsen dessuten istand til å sette prikken over i-en, men det får vi eventuelt komme tilbake til en annen gang.

Sverre Melvær – Thormod Olsen

Tromsø, 4/11 1920

1. e4 e5 2. f4 exf4 3. Sf3 d6 4. d4 g5 5. d5 Sf6 6. Dd3 h6 7. Sc3 c6 8. Ld2 cxd5 9. Sxd5 Sxd5 10. Dxd5 Sc6 11. Lc3 Le6 12. Dd2 Tg8 13. Lb5 g4 14. Sd4 Dh4+ 15. Df2 g3 16. Df1 gxh2+ 17. Kd2 Dg3 18. Sxc6 De3+ 19. Kd1 Lg4+ 20. Le2 Lxe2 21. Dxe2

21. – Txg2 22. Dxc2 f3 23. Df1 f2 24. Txh2 h5 25. Sb4 Df3+ 26. Kc1 Lh6+ 27. Ld2 Lxd2+ 28. Kbl De3 29. Sd3 Tc8 30. Txf2 Dxe4 31. Te2 Dxe2 32. Dxe2+ Kf8 33. Dxd2 1:0 (*Tromsø*, 12/1 1933)

På klubbens generalforsamling 12/1 1921 opplyste formannen "at klubbens medlem Einar Viken, som nu skulde fraflytte stedet hadde foræret klubben som gave en av ham utført kultegning av schakmesteren for 1921. Formanden frembar klubbens tak for samme."

TROMSØS FØRSTE SJAKKSPILLER?

Det er selvfølgelig umulig å si med sikkerhet hvem som var de første sjakkspillere i Tromsø. Allerede før stedet fikk byrettigheter i 1794 var de flusset med fint folk her, og borgerklassens menn spilte nok sjakk med samme dannede selvfølgelighet som damene trakterte cembaloen. Dersom spørsmålet begrenses til å gjelde litt mer vanlig folk med en seriøs interesse for spillet vil vi komme med et bud som vi tror det blir vanskelig å overtreffe: Peter Johan Øyen, født i Trondhjem i 1851, spilte sjakk i Tromsø i 1869. Han forteller i *Tromsø* 13/4 1927 (i forbindelse med at NNM for første gang ble arrangert i byen) at hans motstander (som dessuten lærte Øyen reglene) også var trondhjems-gutt. Det var ikke lett å utvide motstanderkretsen for "Øyen visste ikke om noen andre i

de dages Tromsø som dyrket det edle spill". Avisa beretter videre at "Øyen syslet med og pleiet sin kjærlighet til sjakken i årene fremover. Teori har Øyen aldri befattet sig med. Selvstudiet var for ham det fengslende." En viss praksis må han likevel ha drevet, for da han med stor iver kastet seg inn i sjakkklubbens aktiviteter i 1918 viste han seg å være i besittelse av en betydelig spillestyrke.

Tromsø Stiftstidende som også hadde mye sjakkstoff denne dagen, kan fortelle at "P. Joh." bare ble bedre med årene og at "hans spil i sidste mesterskapsturnering har bevist at skal man kunne greie at slaa ham, maa man være paa vagt til det yderste for han synes ikke at la sig bringe ut av likevegt om han taper en officer eller et par bønder." Og dessuten at "han fortjener den ros at paatrods av at han ikke er nogen utpræget kombination- og positionsspiller, saa er han allikevel den mest interessante motstander man kan ønske sig." Så interessant var han at alle klubbens spillere gjerne utkjempet turneringspartiene i

heimen hans da skrøpelige bein forhindret han fra å ta seg fram til klubblokalet. Dessverre er ingen av hans partier bevart.

Øyen var klubbens første æresmedlem. Styreprotokollene forteller ikke når utnevnelsen skjedde, men han hadde oppnådd sin heder allerede før klubben ble reorganisert våren 1924. Sannsynligvis fikk han sitt æresmedlemskap i tilknytning til generalforsamlinga 25/4 1923 da "man besluttet å tilstille P. Joh. Øyen en takkeadresse som erkjendtlighet for hans interesserte virke i klubben." Han døde i juni 1929, i samme måned som Richard Reti, som nyss hadde besøkt byen. De to utkjempet to harde dyster under stormesterens simultanoppvisninger. Øyen tapte begge partiene, men iallefall i et av dem stod han best til henimot sluttspillet. I klubben ble de to minnetalene påhørt stående.

Tromsø Stiftstidende opplyser også at "Kåp-Øyen" (han var kleshandler) avslørte seg som en kløpper i domino da dette spillet hadde sin gullalder sist på 1800-tallet!

RETTINGER OG TILLEGG TIL 65 nr. 1

side 5

I diagramstillinga fra partiet mellom Jan S og Wiggo har Sverre funnet det vakre 23. Txf5! (23.- Txf5 24. De4).

side 10

19. Dxf6?? i partiet Sigfus - Ronald er selvfølgelig en kjempebukk pga. 19.- Dxd5. En samlet redaksjon (FBJ, JSC og AE) "analyserte" stillinga og fant også 19. Dd3!, men holdt kjæft om det. 19. Dxf6 var jo så vakkert! Senere, i ei stille stund, gikk et lys opp for FBJ.

side 10

Sven har meget diskret gjort redaksjonen oppmerksom på at han fikk 5 pts i vårturneringa 1987. Vi beklager - SWN ble altså nr. 10 i turneringa.

SPILLERPORTRETT: POSTSJAKKSPILLEREN FRANS LARSEN

Frans Larsen. For mange av klubbens unge er det neppe mer enn et navn. Det er etterhvert blitt sju år siden han gjorde sine siste trekk på Alfheim. Da avsluttet han (foreløpig) en karriere som knapt er overtruffet i de 70 år Tromsø Sjakklubb har eksistert.

Frans Larsen begynte i klubben som 16-åring i 1958, og etter å ha gått gradene debuterte han i mesterklassen våren 1961. Deretter fulgte fravær på nærmere seks år p.g.a. utdanning. Fra vårturneringa 1967 og fram til høstturnering 1980 deltok han i de aller fleste av klubbens turneringer – og han gjorde det med bravur. Seks seire i vårturneringa (bymesterskapet): 1967, 1968, 1971, 1973, 1975 og 1976; fire seire i høstturneringa (klubbmesterskapet): 1968, 1971, 1972 og 1976 (i flere av disse turneringene deltok størrelser som Sverre Heim og Gunnar Johnsen); et utall av gode plasseringer forøvrig; en lang rad fine prestasjoner, som regel på toppbordet, i de dengang tradisjonelle bykampene mot Narvik og Harstad. Hans nesten årvisse deltagelser i NNM resulterte ofte i "medaljeplasseringer", med seieren i 1968 som høydepunktet. I to perioder, 1968-73 og 1975-76, var Larsen formann i Tromsø Sjakklubb. Han hadde også tilslitsverv i det engang så stolte NNSF.

Til tross for de store innsatsene som spiller og administrator; det er likevel som sjakkskribent de fleste av oss kjenner Frans Larsen. Han redigerte sjakkspalter i *Tromsø* og *Nordlys* gjennom det meste av 70-tallet (faktisk også i en noe kortere periode tidlig på 60-tallet) og

han supplerte utenbys spalter (f.eks. i *Lofotposten* og *Dagbladet*) med sjakkstoff fra Tromsø og landsdelen forøvrig. Hans meget djuplodgende partianalyser er med rette blitt klassiske; i norsk sjakkliteratur er det vel ikke mange flere enn Helmers som i samme grad har forbannet seg på å finne sannheten om et sjakkparti. Som redaktør i *Nord-Norsk Sjakk* (1976-80), tidskriftet som symboliserer den siste gullalderen i det nordnorske sjakkliv, fikk Frans Larsen tilfulle vist disse evnene.

Nei, dette er ingen nekrolog! Etter at han sa farvel til brettssjakk mot lokale puddinger har Frans Larsen nådd nye høyder på sin vei mot sjakkens nirvana; han spiller postsjakk – på høyt nasjonalt og internasjonalt nivå. Allerede rundt 1970 syslet han i en periode seriøst med postsjakk da han bl.a. vant to "forsterkede" nordnorske turneringer og ledet Tromsøs lag til seier i NM. Fra denne perioden stammer det følgende partiet, spilt i mesterklassen i ei Europa-turnering 1969-70. Selv om Larsen har kommentert partiet noe mer utførlig i andre fora (f.eks. i *Tromsø* 10/2 1976) velger vi for kuriositetens skyld å klippe hans samtidige analyser fra *Fernschach*. Språket gir dem uvilkarlig et tarraschskus.

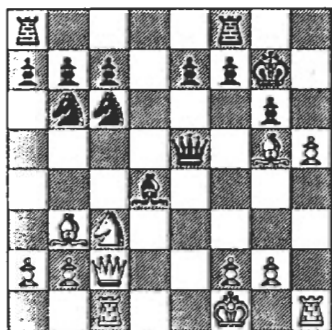
WeiB: Frans Larsen

Schwarz: Peter C Wason, England

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 d5 4. Lf4 Lg7 5. Sf3 0-0 6. Tc1 Oder das einfache 6. e3. 6.- dxc4 Botwinnik hat einige Male 6.- c5 gespielt, z. B. 7. dxc5 Le6 8. Sd4 Sc6 9. Sxe6 fxe6 10. e3 Da5 mit zweischneidigem Spiel. Der Textzug kam 1965 in Mode. 7. e3 Le6 Möglich ist auch 7.- c5

8. dxc5 Da5 9. Lxc4 Dxc5 10. Lb3, Larsen – Tal, 1965. 8. Sg5 Ld5 9. e4 Besser als 9. Sxd5 Sxd5 10. Lg3 c5!. 9.- h6 10. exd5 hxg5 11. Lxg5 Sxd5 12. Lxc4 Sb6 13. Lb3 Lxd4 Auf 13.- Dxd4 spielt Weiß am besten 14. Dxd4 Lxd4 15. Sb5 Lxb2 16. Txc7 e6 17. Txb7. Gebräuchlich ist auch 13.- Sc6 obwohl 14. Se2 dem Weißen die besten Chancen zu geben scheint: A) 14.-

Dd7! 15. 0-0 Sa5 16. Lc2 Sac4 17. Le4! c6 18. h4! Tfe8 19. Db3 Sd6 20. Lxg6, Portisch – Benkö, Amsterdam 1964. B) 14.– Sa5 15. Lc2 Dd5 16. h4! e5 17. Sc3 Dxd4 18. De2 e4 19. h5!, Terentiev – Gufeld, 1966. 14. Dc2! 14. Sd5? ist schlecht wegen 14.– Sc6! 15. Txc6 Sxd5!, und 14. Sb5 Le5 (14.– Lxb2? 15. Dc2 Lxc1 16. Dxc6+) 15. Dxd8 Txd8 16. Sxc7 Lxc7 17. Txc7 Td7 18. Txd7 S8xd7 gibt dem Weißen einen Endspielvorteil, der zwischen winzig und mikroskopisch liegt. Der Textzug ist eine Idee Euwes und eine seiner besten Einfälle: er hält die Spannung aufrecht und droht Dxc6+. Mir ist nicht bekannt, daß er bisher analysiert oder im praktischen Spiel erprobt wurde. 14.– Dd6 15. Kf1! Im Grunde ein ganz natürlicher Zug! Der König wird in Sicherheit gebracht, und gleichzeitig kann der Th1 den Vormarsch des h-Bauern unterstützen – die Hauptidee des weißen Spiels. 15.– Kg7 16. h4 Sc6 Auf 16.– f5 folgt 17. Sb5. Die Verteidigung kann wahrscheinlich sowohl hier (vielleicht mit 16.– e6) als auch im 15. Zug verstärkt werden. Doch ist es sehr schwierig, das in Analysen zu studieren, solche zweischneidige Abspiele müssen in der Praxis erprobt werden. 17. h5 De5? Das verliert, aber auch 17.– Th8 18. h6+ scheint nicht vertrauenswürdig zu sein.

18. Lh6+! Kxh6 19. hxg6+ Kg5 Oder 19.– Kg7 20. Th7+ Kf6 (20.– Kg8 21. gxh7+) 21. g7 Tg8 22. Th6+ Kg5 23. Lxf7. 20. g7 Ich verbrauchte viel Zeit mit der Durchrech-

nung der Varianten nach 20. Se4+ Kg6 21. Sf6+ Kxf6 22. Th6+ Kg5 23. Lxf7?! Weder 23.– Kxh6?? (24. Dg6#) noch 23.– Txf7? (24. Dg6+ Kf4 25. Th4#) noch 23.– Tg8? (24. Tg6+ Txg6 25. Dxc6+ Kf4 26. Dh6+) sind möglich, wohl aber 23.– Db5+! 24. Kg1 Lxf2+ 25. Kh1 Txf7 26. Dg6+ Kf4 27. Dxf7+ Df5 28. g3+ Ke5 29. Th5 Dxh5+ 30. Dxh5+ Kd6!, Weiß kann den Lf2 nicht gewinnen und dürfte verlieren. 20.– Th8 Ein mysteriös scheinender Zug, aber erklärbar. Nach 20.– Tfd8 beginnen "Orgien" mit 21. Se4+, und auf 20.– Dxc7 folgt 21. f4+ usw. Natürlich verliert auch 20.– Lxc3 21. gxh8D Txf8 22. Dxc3. 21. gxh8D Txf8 22. Se4+ aufgegeben.

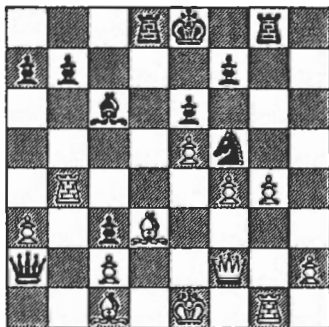
Det var kanskje behagelige minner fra dette og flere liknende partier som fikk Larsen til atter å la sin analysetrang få utløp i postsjakken da *Nord-Norsk Sjakk* gikk under i 1980. Etter en mjuk start via bl.a. lag-NM (Tromsø ble nr. 3) sloss han om den individuelle mesterskapstitelen i NM 1984 (nr. 5), 1985 (nr. 2) og 1986 (nr. 5). Fra sølvturneringa har vi plukket noen partier. Først Larsens beste postparti noensinne.

kvit: Torger Strand, Kristiansund
svart: Frans Larsen, Tromsø

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Lb4 4. e5 c5 5. a3 Lxc3+ 6. bxc3 Se7 7. Dg4 Dc7 8. Dxc7 Et interessant alternativ er 8. Ld3 som har den fordel å få løperen godt utviklet. Ulempen er at dronningen kan bli stående litt "off-side" på kongefløyen. 8.– Tg8 9. Dxc7 cxd4 10. Se2 Sbc6 11. f4 Ld7 12. Dd3 cxd3 13. Tb1 Av mange muligheter den mest spilte variant. Formålet er bl.a. å frata dronningen feltet b6, f.eks. 13. Sg3 Db6!? 14. Dxc3 Sd4 15. Lb2 Sef5 16. Sxf5 Sxf5 osv. Denne variant har nærmest ikke vært forsøkt i praktisk spill og kan nok være verdt en test eller to. Fra tid til annen kan man støte på en tredje mulighet, 13. Dxc3 Sf5 14. Tb1 0-0-0 15. Tg1; et eksempel: 15.– d4 16. Dd3?! f6 17. g4 Sh4 18. exf6 e5 19. f5 e4 20.

Dxe4 Tge8 21. Df4 Se5 med gode muligheter for svart (U. Pannullo – F. Larsen, WT/M/GT/126, 1982-83). 13.– d4!? En av de fine tingene ved dette bondeofferet er at det er så lite prøvd i praktisk spill. Ved at d-bonden forsvinner, får svart overtak i sentrum; såvel gjennom d-linjen som den lange diagonal a8/h1. I visse varianter vil et mulig dronning-utfall til a2 kunne skape uorden i den hvite stilling. 14. Sxd4 Sxd4 15. Dxd4 Sf5 16. Df2 Dc6 17. Tb4 En nærliggende fortsettelse som skal forhindre dronning-sjakk på e4. Dersom hvit velger 17. Tg1 for å gjennomføre nøkkeltrekket g4 snarest mulig, har svart muligens (men ikke sikkert!) intet bedre enn trekkjentagelsen 17.– De4+ 18. De2 Dd4 19. Df2 De4+ osv. I det foreliggende parti er dette imidlertid ingen "trussel". En spiller med Torger Strands innstilling til sjakk vil aldri gå inn i en slik variant. Glem heller ikke at dette er postsjakk, med det spesielle turneringssystem at samtlige partier spilles samtidig. 17.– Dd5 18. Tg1 Lc6 19. Le2?! På 19. g4 kan følge 19.– Td8/0–0–0. Hvit behøver nå ikke frykte avslag på g2. Etter generalavbytte spiller hvit Tc4 og står bedre. Med dette og neste trekk velger Strand en noe kunstig løpermanøver som er foreslått av Moles i hans monografi om Nimzowitsch-varianten (3.– Lb4) i fransk, fremdeles den beste bok om emnet. Mer vanlig er straks 19. Ld3 som bl.a. Einar Hatlebakk spilte mot meg i NM 1984: 19.– Td8 20. Tc4 Th8 21. h3 Sh4 22. Tc5 Da2 23. Txc3 Da1 24. Kd2 Sf5 25. Tb3 (i betraktning kommer 25. Dxa7 eller 25. g4) Sd4 26. Tb4 Tg8 27. c3? (27. Lb2 Dxc1 28. Dxc1 Sf3+ ev 27. h4 a5 28. Tc4 Lb5 29. Tc3 Lxd3 30. cxd3 b5 fulgt av a4 med et pluss for svart; det er imidlertid mange uklarheter i disse variantene som bare praktisk spill kan belyse nærmere) Sb3+ 28. Txb3 Da2+ 29. Tb2 Dc4 30. Ke1 (30. De2 Le4) Txd3 31. Td2 Txc3 0:1 19.– Da2 20. Ld3 Dessverre for hvit får han ikke byttet av svarts kjempeløper på c6: 20. Lb5 Lxb5 21. Txb5 Td8 22. Tb4 a5 23. Te4

Db1 24. Ke2 Dxc2+ 25. Kf3 Dd6+ 26. Le3 Td4! og vinner. 20.– Td8 21. g4? Som partifortsettelsen viser er dette naturlige trekket forhastet. Mens partiet ble spilt, lekte jeg meg med varianter som 21. Dc5 (21. Lxf5 exf5 er dårlig for hvit) Txd3 22. cxd3 Dc2 23. Le3 Txc2 24. Txc2 Dxc2 og vinner, f.eks. 25. Lf2 Dh1+ 26. Lg1 Sh4 27. f5 Sf3+ 28. Kf1 c2 29. Tc4 Sd2+. Muligens er 21. Dxa7 verdt et forsøk.

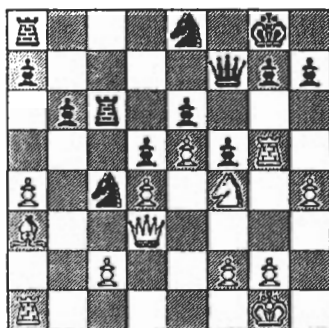
21.– Sh4! Et overraskende springeroffer, mulig gjort av svekkelsen på den lange diagonal ved 21. g4. Hvit må ta imot: 22. Le4 Lxe4 23. Txe4 Db1 eller 22. Tg3 Db1 23. Kd1 Txc4. 22. Dxc4 Txd3 Den logiske konsekvens av foregående trekk. Offer nr. 2 kan hvit derimot ikke ta imot: 23. cxd3 (ikke 23. Dh7 Dxc2 24. Dxc2+ Ke7) Dc2 24. Td4 (24. Le3 Lf3 25. Df2 Dd1# ev. 24. Df2 Dxc1+ osv. som hovedvarianten) Dxc1+ 25. Kf2 Dd2+ 26. Kf1 Dd1+ 27. De1 (27. Kf2 Df3+) c2 28. Tc4 Dxd3+ 29. De2 Dxe2+ 30. Kxe2 Lb5 31. Kd3 Txc4 32. Tc1 Txf4 33. T1xc2 Th4 og vinner. 23. Df2 Td8 Det er mulig at 23.– Th3 også fører til vinst, men jeg syntes tårnet sto best på d-linjen såvel offensivt som defensivt. Dessuten gleder svart seg til å utføre sitt neste trekk! 24. f5 Lf3! 25. Dxf3 Selvsagt ikke 25. Td4 Txd4 26. Dxd4 Dxc2 27. De3 Th8 og vinner. 25.– Dxc2 26. De2 Hvit må passe på så ikke c-bonden løper løpsk. Forsøker han å redde løperen med 26. Le3, får partiet en øyeblikkelig slutt med 26.– Td2! Litt mere komplisert er variantene etter

26. Te4 Td2 27. Kf1 Dxc1+ 28. Te1 Db2 29. Tg3 c2 30. Dc3 Tf2+ 31. Kgl Tg2+ og vinner. 26.- Dxc1+ 27. Kf2 Dh6 28. Db5+ Denne stilling var gjenstand for et meget stort tidsforbruk av begge spillere. Materielt sett kan nok hvit være tilfreds, men hans usikre kongestilling og den frie c-bonden må nødvendigvis gi svart glimrende vinstsjanser. Fribonden kan hvit iallfall ikke gjøre noe med: 28. Db5+ Kf8 29. Dc5+ Kg7 30. Dxc3 Td2+ fulgt av Tgd8 og vinner. I partiet velger altså hvit å bemøte trusselen 28.- Td2 ved å flytte dronningen, men kongetrekk kommer selvsagt også på tale. Av de mange vinstvarianter som ble rablet ned mens partiet ble spilt, velger jeg kun én: 28. Kf3 Td2 29. Db5+ Kf8 30. f6 Tg6 31. Dc5+ Kg8 32. Txb7 Txf6+ 33. exf6 Dxf6+ 34. Ke4 (34. Kg3 Td3+ 35. Kg2 Df3#) Te2+ 35. Kd3 Df3+ 36. Kc4 De4+ med vinst. Heller ikke tårnoppnering er holdbar: 28. Td1 Txd1 29. Dxd1 Dnh2+ 30. K- Th8. Strand finner en annen og mer sofistikert måte å opponere med tårnet på, som imidlertid har den ulempe å sjakke svarts konge i sikkerhet! 28.- Kf8 29. Td4 Svart vinner såvel etter 29. f6 Dnh2+ 30. Tg2 Td2+ 31. Ke3 Dh3+ 32. Kf4 Tgx4+ som 29. g5 (29. Dc5+ Kg7 30. g5 Dnh2+) Tgx5 30. Dc5+ Kg8 31. Tbg4 Dnh2+ 32. Tlg2 Td2+. 28.- Txd4 30. Dc5+ Kg7 31. Dxd4 c2 Fribondens triumf! På 32. Dc4 Td8 33. Kf3 Dd2 eller 32. Dc3 Dnh2+ 33. Tg2 Df4+. Relativt best for hvit ville nå vært å holde g-linjen "lukket" med 32. De3, f.eks. 32.- Dnh2+ 33. Tg2 (33. Kf3 Dh3+ fulgt av dronningbytte, Tc8 og Kh6 med vinst) Dh4+ 34. Ke2 (34. Kgl Th8) Tc8 35. Tg1 (35. Dc1 Tc5) Dh2+ og vinner. 32. f6+ Kh8 33. De3 Bemerke varianten 33. g5 Dnh2+ 34. Kf3 (34. Tg2 Dgx2+ 35. Kxg2 Tgx5+) Tc8 35. Tc1 Tc3+. 33.- Dxe3+ 34. Kxe3 Tgx4 35. Tc1 Tc4 36. Kd2 Hvit er fortapt hva enten han velger tårnsluttspill eller bondesluttspill: 36. Kd3 Tc7 37. Txc2 Txc2 38. Kxc2 Kh7 39. Kd3 b6. Svart bygger opp en ugjennomtregelig bondemur på dronningfløyen med a6 og b6, hvorefter

trekktvungen gjør resten av jobben for svart. 36. Kh7 37. h4 Kh6 38. a4 b6 39. Kd3 Tc7 40. Kd2 Kh5 41. Kd3 a6 42. Kd2 b5 43. a5 Tc6 44. Kd3 Kxh4 45. Kd2 Kg4 46. Tg1+ Kf4 47. Kc1 Kxe5 48. Tg8 Kxf6 og hvit gir opp. (FL i *Postsjakk*)

De siste trekkene viser at Strand ikke har problemer med å holde kampmoralen oppe. Denne innstillinga hindret indirekte "vår mann" i å vinne dette NM. Strand fightet videre i ei klizz remisstilling - tapte - og tillot motstanderen å lure seg foran Larsen på kvalitet (det skal dog sies at Strand med seier i dette partiet selv ville vunnet titelen).

Otto Kristiansen, Lillestrøm

△

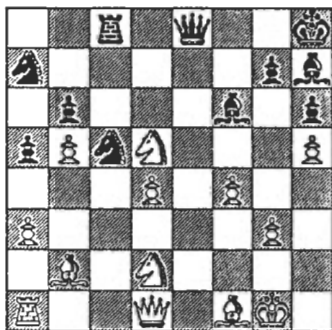
Frans Larsen, Tromsø

22. Sxd5! Sxa3 Naturligvis ikke 22.- exd5 23. Txf5 Dd7? 24. Tf8#. 23. Se3! h6 24. Tg3 f4?! Førsøker å beholde offiseren. Det sikreste var utvilsomt 24.- Sxc2 25. Sxc2 Tac8 25. Tf3 Dc7 26. Dxa3 Tc3 Nødvendig, da 26.- fxe3? strander på 27. Tf8+ Kh7 28. Dd3+ g6 29. h5 Dg7 30. hxg6+ Dgx6 31. Th8+. 27. Da2 fxe3 28. Dxe6+ Kh7 29. Tf8 Svart greidde å beholde offiseren, men får nå fordøysesbesvær! 29.- exf2+ 30. Kh2 Dc4 31. Df5+ g6 32. Tf7+ Sg7 33. Df6 Tg8 34. h5 Dc6 Eller 34.- gxh5 35. Sf5+ Kh8 36. Dg6 35. hxg6+ Kh8 36. Tgx7 1:0 På 36.- Dxf6 vinner enklest 37. Th7# (Øystein Sande i *Postsjakk*)

Også fra NM 1985:

kvit: Jan Svenneby, Egersund
svart: Frans Larsen

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sd2 Sc6!? 4. Sgf3 Sf6 5. Sd7 6. g3?! En litt kunstig løperutvikling som ikke faller heldig ut. Bedre var 6. c3 etterfulgt av 7. Ld3. 6.- Le7 7. h4 Sa5 8. c3 c5 9. Lh3 cxd4 10. cxd4 b6! 11. 0-0 La6 12. Te1 h6 13. h5(?) Bedre var 13. Sf1 for å hindre svarts neste trekk. 13.- Ld3 14. Te3 Lh7! Dermed har svart klart den utrolig prestasjon å manøvrere sin "dårlige franske løper" inn i drømmediagonalen h7-b1! 15. Lf1 0-0 16. a3 Tc8 17. b4 Sc6 18. Lb2 a5 19. b5 Sa7 20. Se1 Kh8 21. f4?! I prinsippet er ethvert bondetrekk en svekkelse, så også her. Mer solid var f.eks. 21. Tc1!? 21.- f6! 22. exf6 Lxf6 23. Txe6?! Vel litt for grådig. 23. Db3 var trolig bedre, selv om hvits stil-ling allerede virker litt "hullete". 23.- Sc5! 24. Te3 Te8 25. Sg2 Txe3 26. Sxe3 De8! Oftrer bonde nr. 2, men ikke bare det... 27. Sxd5

27.- Sa4!! Et skikkelige kølleslag! 28. Dxa4 Hva ellers? På 28. Sxf6 følger nat-urvis De3+. 28.- Lc2 29. Sb3 Dermed er hvits dronning trygt arkivert på a4! 29.- De4 30. Lc4 Df3 Mens hele det hvite of-fiserskorps er på "skovtur" andre steder, kan svarts dronning uforstyrret plyndre den nakne og forlatte hvite kongen. 31. Sxf6 Dxc3+ 32. Kf1 Ld3+ 0:1 Dermed endte det som det måtte ende - med

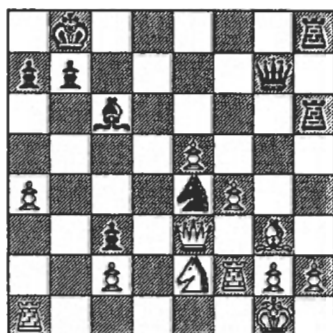
katastrofe! Taperen Svenneby var spor-ty nok til å mene at det var "et skjønn-hetsparti, som bør gå inn i sjakkhisto-rien", men det syntes Larsen var å gå for langt... (Øystein Sande i *Postsjakk*)

For tida spiller Frans Larsen med i tre turneringer - alle internasjonale: WT/M/GT/210 (der han etter ei innledning med 8/8 kanskje øyner muligheten for VM-semifinale), ei IM-turnering, og sist men ikke minst, bord 3 i OL-semifin-alen. 65 ønsker lykke til!

I ei tidligere verdensturnering beseiret Larsen en eks-VM-finalist (nr. 17 i VM VII, 1972-75) på sin vei mot 2.-premien:

kvit: Zednek Necesany, Tsjekkoslov.
svart: Frans Larsen, Norge
WT/M/GT/126, 1982-84

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Lb4 4. e5 c5 5. a3 Lxc3+ 6. bxc3 Se7 7. Dg4 Dc7 8. Ld3 cxd4 9. Se2 dxc3 10. Dxc3 Tg8 11. Dxc7 Sbc6 12. Lf4 Ld7 13. 0-0 0-0 14. Dxf7 Tdf8 15. Dh5 d4 16. Lg3 Le8 17. Dh6 Ld7 18. Dh4 Th8 19. De4 Sf5 20. f4 Le8 21. Lc4 Sd8 22. Lb3 Lc6 23. Dd3 Dg7 24. a4 Th6 25. Tf2 Tfh8 26. Lxe6+ Sxe6 27. Dxf5 Kb8 28. Dd3 Sc5 29. Dxd4 Se4 30. De3

30.- Sxg3 31. Sxg3 Txb2 32. Tf3 Dh7 33. Te1 Dxc2 34. Te2 Dd1+ 35. Tf1 c2 36. Tfe1 Dd5 37. Df2 Dd3 38. Td2 Dc3 0:1 (tidsforbruk: kvit 93, svart 48 dager!)

SPILLEREGLENE

ved kretsdommer Øystein

Under denne overskriften vil vi i dette og følgende numre av 65 ta opp aktuelle punkter i spillereglene. Vi håper spalten kan bidra til å rydde vekk misforståelser og øke kjennskapen til reglene. Kunnskap om spillereglene er en viktig del av en sjakkspillers styrke. Alle spillere burde derfor sette seg inn i de viktigste punktene for å unngå tap av viktige poeng. Ofte må dessverre turneringsledere straffe spillere fordi som bryter reglene. Selv om regelbrudd skjer ubevisst, har turneringslederen ingen spesiell anledning til å behandle en spiller mildt. Lærdommen kan derfor bli kostbar. Det har vi sett flere eksempler på i klubbens turneringer.

FIDE's SPILLEREGLER § 13 og § 14 HENGEPARTI

Hengepartier er et tema som ofte volder problemer for både spillere og turneringsledere. I denne artikkelen vil jeg forsøke å klargjøre reglene på dette området. At dette er aktuelt viser seg gang på gang. Mange spillere og dessverre også endel turneringsledere er ikke klar over hvilken framgangsmåte som skal benyttes i hengepartisituasjoner.

Hengeparti tar en når et parti ikke er ferdigspilt innen den fastsatte spilletid er oppbrukt. I praksis er det turneringslederen som gir beskjed om når det skal tas hengeparti. Spilleren som er i trekket skal når denne beskjed er gitt gjøre følgende, i rekkefølge!

1. Tenke ut hvilket hemmelig trekk han vil gjøre.

2. Skrive trekket tydelig på sitt noteringsskjema. Det er viktig at det som skrives er entydig, tydelig og lovlig. Brudd på dette medfører tap av partiet.

3. Legge begge spillernes noteringsskjema i en konvolutt, og forsegle konvolutten. Spilleren som gjør det hemmelige trekket har altså ene og alene ansvaret for dette!

4. Stoppe klokken. Husk at dette er det siste en gjør. Det er nemlig tillatt å "lappe" helt til klokken er stoppet.

Etter at klokken er stoppet skal spillerne angi utenpå konvolutten: begge spillernes navn (tydelig!), stillingen på brettet umiddelbart før hemmelig trekk, tidsforbruket til begge spillerne og

hvem som har gjort hemmelig trekk samt hvilket trekknummer dette er. Det kan også være lurt å oppgi rundenr., klasse og dato. Når alt dette er gjort bør begge spillerne vente ved brettet til turneringslederen har kontrollert at alle opplysningene er riktige og overtatt konvolutten. Derfor er det viktig at ingen roter til stillingen med analyser el. l. Ingen av spillerne må forlate lokalet uten særskilt tillatelse fra turneringslederen før denne har overtatt konvolutten.

Når partiet skal gjenopptas, skal stillingen umiddelbart før det hemmelige trekk settes opp på brettet, og klokken skal stilles slik at de angir riktig tidsforbruk rett før avbrudd. I større turneringer vil turneringslederstaben gjøre dette, men i klubbturneringer må nok spillerne selv gjøre arbeidet. Sørg alltid for at alt er riktig oppstilt, også klokken! Konvolutten må ikke åpnes før den spiller som skal besvare det hemmelige trekket er tilstede. Så snart dette trekket er utført på brettet settes hans klokke i gang. Skulle denne spilleren ikke være tilstede settes hans klokke igang, men konvolutten må ikke åpnes før han ankommer.

Spilletiden for hengepartiet skal annonseres på forhånd. Den spiller som innfinner seg mer enn én time for sent til gjenopptakelsen, vil normalt tape partiet.

(forts. side 63)

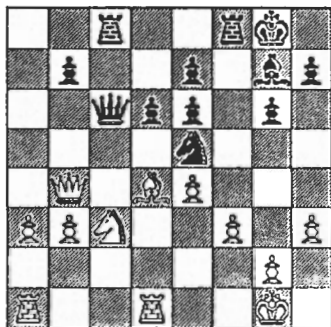
VÅRTURNERINGA: FRODE BYMESTER 1988

I skrivende stund er vårturninga ikke riktig ferdigspilt. Fullstendige resultatlistor og partistoff får derfor vente til neste nummer av 65. Før siste runde er imidlertid vårt 19-årige teoriorakel Frode Bull Jæger sikker vinner av mesterklassen med fullt hus: 6 seire av 6 mulige. Han har med all tydelighet demonstrert at mesterskapet ikke bare skal tilskrives flittige åpningstudier. Frode spiller med stor modenhet og selvsikkert i alle faser av partiet. Forhåndsfavoritter som Jan S og Sverre ble, selv om de spilte med de kvite brikene, maltraktert med imponerende pondus av den ellers så beskjedne ungdommen. Vi kommer altså tilbake til turneringa senere, bl.a. med bymesterens egne kommentarer til sine triumfer – og selvfølgelig med god dekning av de øvrige klasser. Inntil videre viser vi bare uten kommentarer Frodes kortparti i 5. runde mot tittelforsvarer Sverre. For å yte Sverre rettferdighet tar vi dessuten med hans fine vinst mot Jan S fra 2. runde.

kvit: Sverre

svart: Frode

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 g6 6. Lc4 Lg7 7. 0-0 Sc6 8. h3 0-0 9. Lb3 a5 10. a3 a4 11. La2 Sxd4 12. Dxd4 Le6 13. Lxe6 fxe6 14. Db4 Dd7 15. Le3 Dc6 16. Tfd1 Sd7 17. Ld4 Se5 18. b3 axb3 19. cxb3 Tac8 20. f3

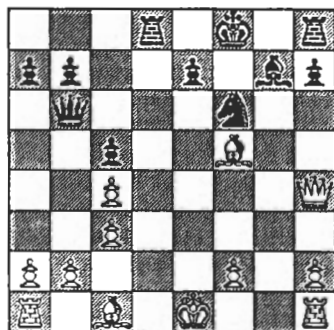
20.- Sxf3+ 21. gxf3 Lxd4+ 22. Dxd4 Dxc3 23. Dxc3 Txc3 24. Tdc1 Txf3 24. Txc3 Txc3 25. b4 Txb3 0:1

kvit: Sverre

svart: Jan Sigmund

1. c4 f5 2. Sc3 Sf6 Mer fleksibelt er kanskje 2.- e6, forutsatt at sort ønsker å spille Stonewall. Jeg hadde foretatt noen hjemmeanalyser på 1. c4 f5, og på 2.- e6 hadde jeg planlagt 3. d3 Sf6 4. e4!? 3. e4!? fxe4(?) Tvilsmøt. Jan Sigmund hadde nok undervurdert styrken i mitt

neste trekk. Alternativene var 3.- d6 og 3.- e5, hvorav det siste trekket er klart sterkest. Det kunne ha fulgt 4. exf5 d5 (ikke 4.- d6 5. g4!) 5. cxd5 Lxf5 6. d4 med gjensidige sjanser. 4. g4! d5? 4.- g6 ECO; 4.- d6 5. g5 Sg4± 5. g5 d4 6. gxf6 dxc3 7. fxe6 Lxg7 8. Dh5+ Kf8 9. dxc3 Sd7(!) 10. Dd5! Dette trekket ble kritisert etter partiet. Man foreslo istedet 10. Ld2 etterfulgt av lang rokade. Teksttrekket er korrekt nok noe tidsødende, men andre faktorer veier tyngre. For det første må svarts bonde e4 fjernes, ettersom den hindrer en naturlig offisersutvikling for hvit, og for det andre er det langt fra klart at hvits løper skal til d2, ei heller at hvit skal rokere langt. 10.- c6 11. Dxe4 Sf6 12. Dh4 Db6 13. Sf3 Lf5 14. Sd4 Ld7 15. Lh3 c5 16. Sf5 Lxf5 17. Lxf5 Td8

Et raskt blikk på stillinga vil kanskje gi det inntrykket at svart har klart seg

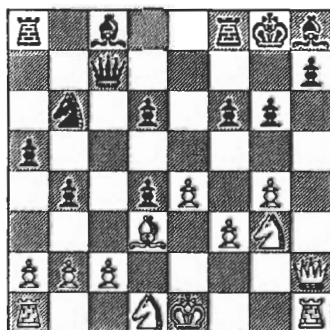
ganske bra. (Det er blant oss klubbpud-
dinger en utbredt tilbøyelighet til å bort-
forklare manglende framgang i sjakk
med det faktum at våre åpningsteore-
tiske kunnskaper er på et lavt nivå.
Hvis du er av den oppfatning at svart
etter sitt syttende trekk ikke står så verst,
behøver du ikke lengre tenke på åpning-
steori. Prøv heller å gjøre noe med din
generelle sjakkforståelse. En økt sjakk-
forståelse vil kunne bringe deg noenlun-
de helskinnet ut av åpninga uten at du
behøver bruke mye tid på å orientere
deg fram på åpningsteoriens mangslung-

ne stier.) Foruten de svarte offiserenes
manglende aktivitet er det to faktorer
som sikrer hvit en overlegen stilling;
den åpne g-linja og løperen på f5. 18.
Tg1 Dd6 19. Lf4! e5? Nå er resten forsert.
19.- e5 var en feil ettersom det blott-
stiller to diagonaler (h4-d8 og a3-f8) 20.
Lh6 Sh5 21. Le3 Truer Lxc5 21.- Sf6 22.
Ke2 Truer Tad1 22.- De7 23. Lh6 Lxh6
På 23.- Tg8 følger 22. Tgx7 24. Dxb6+
Ke8 25. Tg7 Df8 26. Lg6+ 1:0 Et parti jeg
er noe kry over, da det er ytterst sjelden
at noen klarer å gi Jan Sigmund en slik
omgang. (SK)

SIMULTANSJAKK

Den spesielle atmosfære som omgir ei simultanforstilling, sammen med den korte
betenkningsstida (for simultangiveren), og kravet til det tiltenkte offeret om å trekke
når giganten kommer til bordet, resulterer ofte i skikkelige heisapartier (pluss en
uhorvelig skare bukker). Til forskjell fra f.eks. lynpartier blir simultanpartiene stort
sett nedtegnet, og i de tilfelle der den store mester må avgi poeng, blir de ofte gjemt i
sjakskuffa. Hvorfor ikke plukke dem fram og la 65s lesere få ta del i GM- eller IM-
slakten?

Mens vi venter kan vi jo se på et parti
som dukket opp under forberedelsen av
artikkelen om Frans Larsens postsjakk-
bravader. Det ble spilt i København 8/6
1961. Antony E Santasiere som denne
kvelden oppnådde +18 =1 -1, tilhørte
lenge det bedre selskap i Amerika. Han
vant f.eks. det åpne USA-mesterskapet i
1945. Københavnsforstillinga ble delvis
ødelagt av en tromsøgutt på russetur.
Partiet er tidligere trykt i *Tromsø* 17/6
1961 og *Finnmark Dagblad* 31/12 1975.

△

kvit: Frans Larsen

svart: A E Santasiere (20 partier simul.)

1. e4 Sf6 2. Sc3 d6 3. d4 g6 4. Lg5 Lg7 5.
Lc4 0-0 6. Sge2 c6 7. Dd2 Sbd7 8. f3 b5 9.
Ld3 Sb6 10. g4 b4 11. Sd1 a5 12. h4 c5 13.
Sg3 cxd4 14. h5 Dc7 15. Lxf6 exf6 16. hxg6
fxg6 17. Dh2 Lh8

18. e5 Dg7 19. Sf5 Lxf5 20. gxf5 g5 21. e6
De7 22. Sf2 Tfd8 23. Sg4 Sd7 24. Sh6+ Kg7
25. Sf7 Sf8 26. Sxd8 Txd8 27. Kf2 Kg8 28.
f4 Tc8 29. Tag1 Lg7 30. Tg4 Tc5 31. Thg1
Sxe6 32. fxe6 Dxe6 33. Dxb6+ Kf8 34. De4
Dc8 35. fxe5 Te5 36. Dxd4 f5 37. Dxd6+
Te7 38. Tc4 Db7 39. Te1 Da7+ 40. Kf1 1:0

LYNBØRS

Nedenfor finner du resultatene fra diverse lynevenement siste sesong. Det må være spilt tusenvis av lynpartier i klubbmiljøet (inkludert Teaterkaféen) i denne perioden. Et og annet av disse partiene må da ha inneholdt minneverdige stillinger eller trekk, men bare 1 –ett– av dem (jfr. side 23) har kommet redaktøren i hende.....

BYMESTERSKAPET 21/1 1988

Favorittseier for Jan Sigmund etter at Jørgen snublet mot Erik i siste runde. Wiggo klarte ikke å følge opp fjorårets dobbeltseier (side 30). Alle de tre lilleputtene slo Arnold!

gruppe A

1 Jan S Berglund	x	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	12
2 Sverre Karlsen	1	x	0	1	0	1	1	1	0	1/2	1	1	1	1	1	1	11 1/2
3 Jørgen S Christiansen	0	1	x	1	1/2	1	1	1	1	1	0	1/2	1	1	1	0	11
4 Sven W Nilssen	1	0	0	x	0	0	1	1	1	1	1	1/2	1	1	1	1	10 1/2
5 Arnold Andreassen	0	1	1/2	1	x	0	0	1	1	0	1	0	0	1	1	1	8 1/2
6 Frode B Jæger	0	0	0	1	1	x	0	0	1	0	1	1/2	1	1	1/2	1	8
7 Pål Røyset	0	0	0	0	1	1	x	1	0	1/2	1	1/2	1	0	1	1	8
8 Wiggo Finnset	0	0	0	0	0	1	0	x	1	1	1	1	1	0	1	1	8
9 Terje Pedersen	0	1	0	0	0	0	1	0	x	1	0	1	0	1	1	1	7
10 Jon Kr Røyset	0	1/2	0	0	1	1	1/2	0	0	x	1/2	1/2	1	0	1	1	7
11 Erik Grøttum	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1/2	x	1/2	0	1	1	0	6
12 Thomas Robertsen	0	0	1/2	1/2	1	1/2	1/2	0	0	1/2	1/2	x	0	0	1	1	6
13 Rune Persson	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	1	x	1	0	1	6
14 John-Olav Njå	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	1	0	x	1	1	6
15 Johnny Christensen	0	0	0	0	0	1/2	0	0	0	0	0	0	1	0	x	1	2 1/2
16 Peder Halvorsen	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	x	2

gruppe B

1-2 Reidar Finnset	x	1	1	0	1	1	1/2	1	1	0	1/2	1	1	1	1	1	11
1-2 Harald Kvanmo	0	x	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
3 Tron Sørgaard	0	0	x	1/2	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	9 1/2
4 Jan Shotland	1	1	1/2	x	0	0	0	0	1	1	1	1/2	1	1	1	1	9
5 Rune Johansen	0	1	0	1	x	0	1/2	1	1	0	1	1	0	1	1/2	1	8
6 Roger Jacobsen	0	0	1	1	1	x	0	1	0	1	0	1	1	0	1	1	8
7 Thomod Furu	1/2	0	0	1	1/2	1	x	1	0	0	1/2	0	1	1	1	1	7 1/2
8 Rudolf Steinkellner	0	0	0	1	0	0	0	x	1	1	1	1/2	1	1	1	1	7 1/2
9 Mogens Henckel	0	0	0	0	0	1	1	0	x	1	1	1/2	1	1	1	1	7 1/2
10 Dadi Thorsteinsson	1	0	0	0	1	0	1	0	0	x	0	1	1	1	1	1	7
11 Ståle Åbøtsvik	1/2	0	1	0	0	1	1/2	0	0	1	x	1/2	1	0	1	1	6 1/2
12 Oddleif Aarø	0	0	0	1/2	0	0	1	1/2	1/2	0	1/2	x	0	1	1	1	5
13 Johnny Pedersen	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	x	1	1	1	4
14 Karl-Petter Jernberg	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	x	1/2	1	2 1/2
15 Frode Berntsen	0	0	0	0	1/2	0	0	0	0	0	0	0	0	1/2	x	1	1

8/10 1987

kvalifisering

1 Jan Berglund	+05 +11 +02 +03 =04	4.5
2 Sven W Nilssen	wo +12 -01 +15 +06	4
3 Arild Ernsten	+14 +09 +04 -01 =05	3.5
4 Øystein Fløtten	+06 +07 -03 +09 =01	3.5
5 Erik Grøttum	-01 +15 +13 +11 =03	3.5
6 Frode B Jæger	-04 +08 +12 +07 -02	3
7 Reidar Finnset	+08 -04 +15 -06 +14	3
8 Wiggo Finnset	-07 -06 +10 +16 +12	3
9 Ketil Jarhelle	+17 -03 +16 -04 +11	3
10 J Christensen	=15 -13 -08 wo +16	2.5
11 Jan Shotland	+13 -01 +17 -05 -09	2
12 Pål Røyset	+16 -02 -06 +17 -08	2
13 Inge W Nilsen	-11 +10 -05 -14 +17	2
14 Rune Johansen	-03 -17 wo +13 -07	2
15 Oddleif Aarø	=10 -05 -07 -02 wo	1.5
16 Johnny Pedersen	-12 wo -09 -08 -10	1
17 Karl P Jernberg	-09 +14 -11 -12 -13	1

kvarfinaler

W Finnset	0	1/2	1.5
JS Berglund	1	1/2	1.5

R Finnset	1	0	0	1
SW Nilssen	0	1	1	2

FB Jæger	0	1	1	2
A Ernsten	1	0	0	1

E Grøttum	0	0	0
Ø Fløtten	1	1	2

semifinaler

Ø Fløtten	0	0	0
JS Berglund	1	1	2

SW Nilssen	1	0	0	1
FB Jæger	0	1	1	2

finaler

SW Nilssen (nr. 3)	1	1	2
Ø Fløtten (nr. 4)	0	0	0

FB Jæger (nr. 2)	1	0	0	0	1
JS Berglund (nr. 1)	0	1	1	1	3

Arild - Frode (3) 1.e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5.Sc3 e5 6. Sdb5 d6 7. Lg5 a6 8. Lxf6 gxf6 9. Sa3 b5 10. Sd5 f5 11. exf5 Lxf5 12. c3 Lg7 13. Sc2 0-0 14. Sce3 Le6 15. g4 Tc8 16. Ld3 Dh4 17. Lf5 Kh8 18. Df3 b4 19. Tg1 bxc3 20. bxc3 Tb8 21. Tg3 Dxb2 22. Th3? (22. 0-0-0 +-) Dg1+ 23. Kd2 Dxa1 24. Txb7+ Kg8 25. Dh3 Tb2+ 26. Kd3? Db1+ 27. Kc4 Sa5# 0:1

14/1 1988

gruppe 1

Sven W Nilssen	x	1	1	1	1	1	5
John-Olav Njå	0	x	1	1	1	1	4
Johnny Christensen	0	0	x	1	1	1	3
Ståle Åbostvik	0	0	0	x	1	1	2
Jon Chr Nordrum	0	0	0	0	x	1	1
Karl-Petter Jernberg	0	0	0	0	0	x	0

gruppe 2

Frode B Jæger	x	1	1	1	1	1	5
Øystein Fløtten	0	x	1	0	1	1	3
Erik Grøttum	0	0	x	1	1	1	3
Reidar Finnset	0	1	0	x	1	1	3
Inge W Nilsen	0	0	0	0	x	1	1
Thormod Furu	0	0	0	0	0	x	0

gruppe 3

Peder Halvorsen	x	1	1/2	1	1	3.5
Jan S Berglund	0	x	1	1	1	3
Pål Røyset	1/2	0	x	1	1	2.5
Ole S Breimo	0	0	0	x	1	1
Johnny Pedersen	0	0	0	0	x	0

gruppe 4

Wiggo Finnset	x	1	1	1	1	4
Jon Kr Røyset	0	x	0	1	1	2
Jan Shotland	0	1	x	0	1	2
Rune Johansen	0	0	1	x	1/2	1.5
Thomas Robertsen	0	0	0	1/2	x	0.5

finale

SW Nilssen	x	1/2	1	1	x	1	1	1	5.5
FB Jæger	1/2	x	1	1	0	x	0	1/2	3
W Finnset	0	0	x	1	0	1	x	1	3
P Halvorsen	0	0	0	x	0	1/2	0	x	0.5

14/4 1988

Sven W Nilssen	x	1	0	1	0	1	1	1	5
Pål Røyset	0	x	1	1	0	1	1	1	5
Th Robertsen	1	0	x	0	1	1/2	1	1	4.5
Terje Pedersen	0	0	1	x	1/2	1	1	1	4.5
Jon Kr Røyset	1	1	0	1/2	x	0	0	1	3.5
Erik Grøttum	0	0	1/2	0	1	x	1	1	3.5
Rune Persson	0	0	0	0	1	0	x	0	1
Inge W Nilsen	0	0	0	0	0	0	1	x	1

9/3 1988

Utslagsturnering. Spillerne eliminert etter tap av hhv. 2 (A), 3.5 (B) og 5 (C) poeng. Nok et fantasifullt forsøk på å belønne "dårlig" sjakkspill.

1 Jan S Berglund	A	+13 +04 +06 -02 +19 +03 +10 +07 +02 +05 wo +02
2 Sverre Karlsen	A	+05 +10 =03 +01 +06 +13 +07 +04 -01 wo +03 -01
3 Øystein Fløtten	B	+19 +14 =02 -13 +15 -01 +06 +08 +05 +04 -02
4 Thormod Furu	C	+07 -01 +08 -14 =16 -15 +12 -02 wo -03
5 Ståle Åbotsvik	C	-02 -19 -14 wo +11 +12 =09 +06 -03 -01
6 Pål Røyset	B	+18 +08 -01 +07 -02 +10 -03 -05
7 Johnny Pedersen	B	-04 wo +11 -06 +08 +14 -02 -01
8 Oddleif Aarø	C	+12 -06 -04 =16 -07 -09 +11 -03
9 Thomas Robertsen	B	-14 -12 +17 +18 -10 +08 =05
10 Terje Pedersen	B	+17 -02 +16 -19 +09 -06 -01
11 Frode Berntsen	C	wo -16 -07 -17 -05 +18 -08
12 Rudolf Steinkellner	C	-08 +09 -13 -15 wo -05 -04
13 Erik Grøttum	A	-01 +18 +12 +03 =14 -02
14 Jørgen S Christiansen	A	+09 -03 +05 +04 =13 -07
15 Jussi Pedersen	C	=16 +17 -19 +12 -03 +04 exit
16 Jon Christian Nordrum	C	=15 +11 -10 =08 =04 =17 exit
17 Reidar Finnset	B	-10 -15 -09 +11 +18 =16
18 Karl-Petter Jernberg	C	-06 -13 wo -09 -17 -11
19 Frode Bull Jæger	A	-03 +05 +15 +10 -01

24/3 1988

Påskeferierende hovedstadsstudent Kjetil demonstrerte at lynfingeren er like mjuk.

A										B										
Kjetil Jakobsen	x	1	1	1/2	1	0	0	1	1	5.5	Ståle Åbotsvik	x	1	1	0	1	1	1	1	6
Pål Røyset	0	x	1/2	1	0	1	1/2	1	1	5	Helge K Johnsen	0	x	1	1	1	1	1	1	6
Wiggo Finnset	0	1/2	x	0	1	1/2	1	1	1	5	Jon Kr Røyset	0	0	x	1	1	1	1	1	5
JS Christiansen	1/2	0	1	x	0	1/2	1/2	1	1	4.5	Thormod Furu	1	0	0	x	0	1	1	1	4
Terje Pedersen	0	1	0	1	x	1	1	0	0	4	Jussi Pedersen	0	0	0	1	x	0	1	1	3
Erik Grøttum	1	0	1/2	1/2	0	x	1/2	1/2	1	4	Frode Berntsen	0	0	0	0	1	x	1	1/2	2.5
Th Robertsen	1	1/2	0	1/2	0	1/2	x	1	–	3.5	Johnny Pedersen	0	0	0	0	0	0	x	1	1
Rune Persson	0	0	0	0	1	1/2	0	x	1	2.5	Bente Simonsen	0	0	0	0	1/2	0	0	x	0.5
Morten Barge	0	0	0	0	1	0	+	0	x	2										

SPILLEREGLENE (forts. fra side 58)

I februar i år hadde jeg gleden av å delta på det første forbundsdommerseminaret i Norge. Seminaret ble arrangert av NSF og NSFU, med Reglementsutvalget i spissen. 5 forbundsdommere, 3 forbundsdommeraspiranter og 6 kretsdommere (deriblant jeg) deltok. Seminaret ble avsluttet med en test for aspirantene og kretsdommerne. Seminaret og testen er en obligatorisk del av utdannelsen til de som ønsker å bli forbundsdommere. Mange interessante ting ble tatt opp, bl.a. alle spilleregler, arr. av større turneringer, internasjonale turneringer, disiplinærsaker, ELO-systemet m.m. (Av de 9 som forsøkte seg var det bare fire som klarte testen – blant dem var vår mann! Vi gratulerer, og observerer med tilfredshet at Øystein ser ut til å ville satse på en dommerkarriere. En dommer på høgt nivå er en like stor ressurs for klubben som en internasjonal mester. Red.)

DE GAMLE ER FORSATT ELDST. Det beviste de ettertrykkelig den 7. januar da de 12 eldste blant de frammøtte beseiret den yngre garde til tonene av 9:3. Betenkningstida var 30 minutter pr. spiller, og ungdomslaget hadde kvit på 1. bord.

"unge"

Frode B Jæger	0
Sven W Nilssen	1
John-Olav Njå	1
Pål Røyset	0
Thomas Robertsen	1
Jon Kr Røyset	0
Jon Chr Nordrum	0
Mogens Henckel	0
Thormod Furu	0
Ståle Åbøtsvik	0
Frode Berntsen	0
Per-Ivar Kåresen	0
	3

"gamle"

Jan S Berglund	1
Erik Grøttum	0
Wiggo Finnset	0
Rune Persson	1
Helge K Johnsen	0
Reidar Finnset	1
Karl J Knutsen	1
Bente Simonsen	1
Jan Shotland	1
Oddleif Aarø	1
Karl-Petter Jernberg	1
Geir Paulsen	1
	9

TEMATURNERINGA i vinter (28/1, 11/2 og 25/2) kan vanskelig kalles et vellykket eksperiment. Den ble spilt som hurtigsjakk med 45 minutter tenketid pr. spiller og parti. Frode hadde i samråd med klubbens øvrige teorikyndige plukket ut et åpningstema for hver av de seks rundene. De ble annonsert på forhånd, men så lenge farge og motstander var ukjent var det ikke lett å forberede seg. Totalt var 27 spillere med i det løse "konrad"-opplegget, men bare seks mann spilte alle rundene (Frode, Erik, Sven, Harald, Jon Kristian og Jan Shotland). Frode ga bare bort en remis mot Sven og vant med 5.5 poeng. Thomas tok andreplassen etter 4 poeng på 4 partier. Videre rekkefølge: Erik og Sven 3.5; Jan Sh. og Reidar 3; Harald, Jon Kr. og Sverre 2.5; Rune J, Øystein, Pål, Karl-Petter, John-Olav, Leif

SKOLESJAKK

I forbindelse med en planlagt deltakelse (det ble aldri med mer enn planene) i NM for ungdomsskolelag ble det arrangert ei lita uttaksturnering (for eventuelle bordplasseringer bak Pål, Thomas og Jon Kristian). Utfallet ble som følger:

1 Dadi T	x	2	1	2	5
2 Thormod F	0	x	2	1	3
3 Jon Chr N	1	0	x	1 1/2	2 1/2
4 Jussi P	0	1	1/2	x	1 1/2

* * * * *

65 søker

karikaturtegner

Alle sjakkpublikasjoner med respekt for seg selv inneholder karikaturer

Klubben vår yrer av de underligste figurer – bare se deg rundt

Den som klarer å få noen av oss til å se minst like snodige ut på et stykke papir slipper for all framtid unna redaktørens mas om partikommentarer

UTENBYS TURNERINGER

Denne spalten mottar gjerne rapporter og/eller partier fra tromsøspillere som har gjort strandhogg rundt om i vårt langstrakte land. La det bli like naturlig å sende slikt materiale til 65 som det er å søke styret om refusjon av startkontingenten!

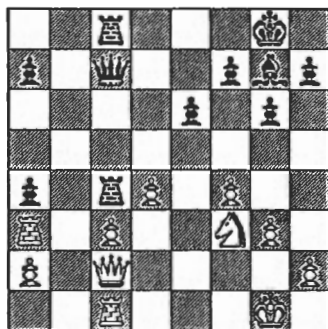
Vadsø Grand Prix 1988

Tromsø SK var representert ved Sven og John-Olav som gjorde det brukbart (for resultat: se NSb 1/1988). Sven hadde faktisk enda mer inne, men var indisponert og måtte gi walk over i førstebordoppgjøret i søndagsmorgenens sluttrunde. Med litt større turneringserfaring lærer han nok at seire bør feires på etterskudd. Red. takker for hans instruktive noter til partiet mot S punktum H punktum (2. runde).

kvit: Svein Harald Johnsen, Vadsø
svart: Sven

1. d4 Sf6 2. Sf3 g6 3. g3 Lg7 4. Lg2 0-0 5. 0-0 c6 6. c4 d5 7. Sc3 7. Se5!? 7.- Se4!? 7.- dxc4 er kanskje bedre, da 8. Se5 kan besvares med 8.- Le6!?. 8. cxd5 cxd5 9. Db3 Sxc3 10. bxc3 Sc6 11. Sd2 e6 12. e4?! For tidlig, da hvit ikke klarer å gjen-nomføre c4 og d5. 12.- dxe4 13. Lxe4 Hvit slår her med løperen for å opprett-holde kontroll over feltene c4 og d5. Pluss at Lxc6 er aktuelt i noen varianter. 13.- Sa5 14. Db4 Sc6 14.- Ld7 15. Dc4 Ld7 16. f4? Svakt. Hvit svekker kongestil-linga, og svart får taktiske sjanser mot hvits hengende bønder - gratis! S.H. hadde sikkert regnet med tid til Sf3-e5. 16.- Tc8 17. Dd3 Sa5 Svart planlegger nå Lc6 som vil svekke hvit på de hvite feltene etter avbytte av løperne, samt gi svart kontroll over d5. 18. La3 Te8 19. Tab1 Lc6 20. Lxc6 Txc6! Opprettholder press i c-linja mot Bc3. 21. Lb4 b6 22. Lxa5?! bxa5 Denne stilling hadde jeg sik-tet mot i det 19. trekket, så har var jeg svært fornøyd. Hvit har alvorlige pro-blemer med Bc3 (ryker den henger også Bd4!). I øyeblikket truer 23.- Txc3 24. Dxc3 Lxd4+. 23. Sf3 Dc7 24. Tf1 Tc8 25. Tb3 a4 26. Ta3?! Virker pill røtent, men som S.H. sa etterpå, så må han redde bøndene, ellers taper han uansett. 26.- Tc4! Truer rett og slett tårnfangst med 27.- Lf8. På 27. Sd2 følger 27.- Lxd4 og svart vinner to bønder eller bonde + kvalitet, og på 27. Se5 følger 27.- Lf8! 28.

Sxc4 Dxc4 29. Dxc4 Txc4 med offisersge-vinst. 27. Dc2! Nå henger det på a4.

27. - Dc6?! Dårlig, men S.H. som står el-endig, og i tillegg har under 15 min. til tidskontrollen, tilbød remis, og jeg skul-le besvare dette, og trakk for fort. Den planlagte varianten 27.- Lxd4+ måtte forkastes da jeg først nå så at det er død remis etter 28. Sxd4 Txd4 29. cxd4 Dxc2 30. Txc2 Txa4 Tc7. Men 27.- Da5 bør vin-ne. En morsom variant er: 28. Se5 Lf8!? 29. Sxc4 Txc4. Nå blir 30. De2/Dd3 be-svart med 30.- Da6, derfor: 30. Db2 Db6 31. De2 Db5 og svart vinner offiser. Vari-anten holder dessverre ikke p.g.a. 30. Db3!! Etter 27.- Da5 er truselen frem-deles Lf8, og 28. Sd2 besvares med 28.- Lxd4+, mens 28. Se5 kan besvares med 28.- Txd4, da hvit ikke kan slå: 29. cxd4?? Txc2 30. Txc2 De1+ 31. Kg2 De4+ og tårnet henger. 28. Se5 Lxe5 29. fxe5 Da6 30. Db2 Da5 31. Kf2 1/2:1/2

PROBLEMSJAKK

Vårt lille håp om at en av leserne skulle være villig til å redigere en problemspalte i 65 viste seg selvfølgelig å være helt ubegrunnet. De to oppgavene som presenteres nedenfor er nok derfor de siste som blir å finne under denne heading på ei stund.

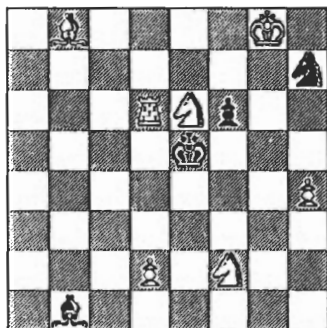
August Jenssens oppgave ble publisert i *Tromsø* 12/5 1926, tre dager før han fylte 20 år, men avisa kan opplyse at den ble komponert året før. Totrekkeren tilhører vel ikke Jenssens beste (den er f.eks. ikke tatt med i Nils A Bakkes nordnorske antologi), men den er sikkert Tromsø Sjakklubbs beste! Oppgaven er nemlig tilegnet Tromsø Sjakklubb!

Sluttspillstudien er komponert av en tidligere tromsøspiller, Thor Thoresen. Han var en av 20-tallets lovende og hentet seg to andre plasser (høst 1926 og vår 1927) i sine to eneste opptredener i klubbturneringas høyeste klasse. Deretter forsvant han fra klubben (og fra byen?). Som vi ser syslet han med studier. Det finnes også en totrekker bevart, og han furnerte Nils K Svendsens *Tromsø*-spalte med bl.a. artikkelserien "En sammenligning mellom et sjakkparti og et liv".

August Jenssen, Narvik

Tromsø, 1926

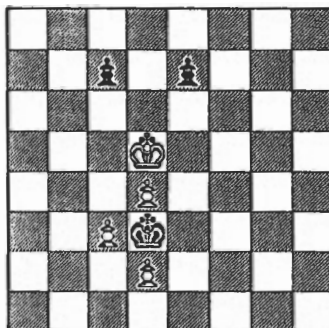
kvit trekker og setter matt i to trekk

Thor Thoresen, Tromsø

Tromsø, 1927

kvit trekker og vinner

LØSNINGER

Kombinasjonsøvingene på forsida er alle hentet fra Jan S Berglunds praksis. De tre første skriver skriver seg fra hans tid i moderklubben, Hammerfest SK.

JSB - Kjell Johannessen, Hammerfest 1976. 6. Lxf7+ Kxf7 7. Se6 Kxe6 8. Dd5+ Df6 9. Df5#

JSB - Roar Elseth (Hamar), NM skolesjakk, kl E (17-20 år), Verdal 1978. 30. Lf7+ Kh8 31. Tg7 Kxg7 32. Tg2+ 1:0 Et tidlig møte mellom en nordnorsk mester og en som håper på å kopiere ham i pinschelga.

JSB - Børge W Svanholm, Hammerfest vårtureringa 1983. 21. Txb8+ Kxb8 22. Lxf6 exf6 23. Dh6+ Kg8 24. Th1 1:0

JSB - Stein Indregard (Narvik), Harstad GP 1986. 20. Lxh7+ Sxh7 21. Dg6 Tf8 21.- Sf8 22. Df7+ Kh7 23. Tf3 22. De6+ 1:0

JSB - Kjell Nilsen (Randaberg), Gausdal International 1986. 28. Sxf7 Kxf7 29. Th7+ Sg7 29.- Tg7 30. Df3+ Kg8 31. Th8+ Kxh8 32. Df8+ 30. Df3+ Ke8 31. Df6 Lb5 32. Dxg6+ Kd7 33. Df7+ Kc6 34. Dxg8 Ta7 35. Tg7 1:0

Paul Svedenberg (Narvik) - JSB, Rallar Open 1987. 30.- Sxg2 31. Lxe4 Sxe1 32. Dg6 d3 33. Ld5+ Kh8 34. Le4 Dd4+ 0:1

August Jenssen
Thor Thoresen

1. Sf4

1. Ke5 a) 1.- Kxd2 2. c4 Kd3 (2.- c6 3. d5 cxd5 4. Kxd5 +-) 3. c5 Kc4 4. c6 +- b) 1.- Kc4 2. Ke6 +- c) 1.- c6 2. d5 c5 (2.- cxd5 3. Kxd5 +-) 3. d6 exd6 4. Kxd6 Kc4 (4.- Kxd2 5. c4 +-) 5. Kc6 +-

KLUBBTURNERINGENE PÅ 80-TALLET

65 innleder i dette nummer en rekapitulasjon av 80-årenes vår- og høstturneringer i Tromsø Sjakklubb. Det foregående tiåret ble behørig dekket i lokalavisenes sjakkspalter (*Nordlys* 1973-74 og *Tromsø* fra 1975) og i *Nord-Norsk Sjakk* (1976-80). Vi er selvfølgelig ytterst mottakelige for bidrag, i form av kommenterte partier eller erindringer forøvrig (redaksjonens partiarkiv har forresten større eller mindre hull for følgende turneringer: vår 80, høst 80, vår 85, vår 86 og høst 86). Selv om vi i det alt vesentlig kommer til å konsentrere oss om mesterklassen, er vi ikke fremmede for glimtvis å slippe de lavere klasser til.

Vårturneringa 1980

Vi velger å begynne med vårturneringa 1980 fordi den aldri ble sluttrapportert i NNS. Men også fordi den var Gunnar Johnsen's foreløpig siste opptreden i ei av våre klubbturneringer. Han tok sitt første bymesterskap i 1964, og etter å ha representert OSS og flere nordnorske klubber "gjestespilte" han i Tromsø i 1978-80. Det resulterte i fem turneringsseire av fem mulige, hvorav den siste altså kom våren 1980.

Selv om denne vårturneringa ikke produserte den beste årgang Johnsen-partier, er vel de utvalgte eksemplene noenlunde representative. Ellers gjorde Arnold Andreassen si beste klubbturnering til da. Han ødelagt dessuten Gjs forhåpninger om å oppnå 100%, slik Jarl Kvikstad hadde gjort det i foregående høstturnering. Kvikstad spilte også denne gang flere meget skarpe partier, med forbausende god uttelling. Magne Bergvolls resultat ligger noe under pari, men han er jo ellers ikke kjent som byens mest stabile spiller. For Alf Lund og Pål Roman var dette dessverre den siste kontakt med klubben (Roman deltok bare denne ene gangen før bridgen fanget ham for godt, mens Lund fra Harstad hadde debutert høsten 1979). Dette var Wiggo H Eilertsens 15. strake deltakelse i mesterklassen! Han unngikk som vanlig å bli remis-konge. Tabellens hale utgjøres av kjente travere i grenselandet mellom klasse M og klasse I. Magnar Sigerset og Robert Bergersen kom forresten aldri tilbake til toppklassen. Wille Urdal kom med i klubben allerede i 1946 etter at SK Tårnet, som han var en av drivkreftene bak, la ned virksomheta. Han ble bymester i 1957.

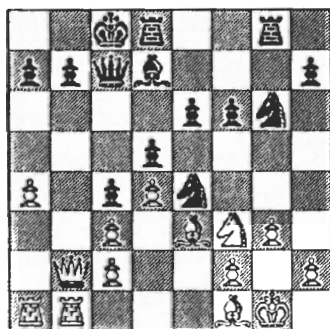
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	Gunnar Johnsen	2279	x	1/2	1	1	1	1	1	1	1	8 1/2
2	Arnold Andreassen	1953	1/2	x	1	1/2	0	1	1	1	1	7
3	Jarl Kvikstad	1820	0	0	x	1	1	1/2	1	1	1	6 1/2
4	Magne Bergvoll	2059	0	1/2	0	x	1	1/2	+	1/2	1	5
5	Wiggo H Eilertsen	1847	0	1	0	0	x	1	0	1	1	5
6	Alf Lund	1916	0	0	1/2	1/2	0	x	1/2	1	1	4 1/2
7	Pål Roman		0	0	0	-	1	1/2	x	1	1	4 1/2
8	Wilhelm Urdal	1716	0	0	0	1/2	0	0	0	x	1	2 1/2
9	Magnar Sigerset	1703	0	0	0	0	0	0	0	0	x	1
10	Robert Bergersen	1521	0	0	0	1/2	0	0	0	0	0	1/2

kvit: Wiggo H Eilertsen

svart: Gunnar Johnsen

Et svært rettlinjett partiopplegg der svart etter 0-0 og 0-0-0 først stopper enhver seriøs konspirasjon mot egen konge (14.- c4!) før han sender sine springere og tårn ut på en hensynsløs massakre av kvits ensomme monark.

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Lb4 4. e5 c5 5. a3 Lxc3+ 6. bxc3 Se7 7. Sf3 Sbc6 8. a4 Da5 9. Ld2 Ld7 10. Le2 f6 11. exf6 gxf6 12. 0-0 0-0-0 13. Te1 Thg8 14. Lf1 c4 15. Dc1 Sg6 16. Lh6 Sce7 17. Db2 Sf5 18. Ld2 Sd6 19. Teb1 Dc7 20. g3 Se4 21. Le3

21.- h5 22. Se1 h4 23. f3 Sg5 24. Kf2 hxg3+ 25. hxg3 Th8 26. Lxg5 fxe5 27. Dc1 Th5 28. a5 Tf8 29. Sg2 e5 30. dxe5 Sxe5 31. Le2 Dc5+ 32. Ke1 Th1+ 33. Lf1 Txf3 34. Dd2 Thxf1+ 0:1

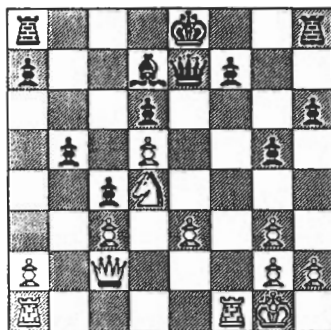
kvit: Alf Lund

svart: Gunnar Johnsen

Et fint parti av bymesteren der han angriper på to fronter samtidig; en kanon i c-linja og et kavalleriutfall på kongefløya. Tilslutt blir det for mye for kvit.

1. d4 e6 2. c4 f5 3. Sf3 Sf6 4. g3 Lb4+ 5. Ld2 De7 6. Lg2 0-0 7. 0-0 Lxd2 8. Sbx d2 Sc6 9. a3 d6 10. b4 e5 11. d5 Sd8 12. e4 f4 13. c5 Sf7 14. Dc2 g5 15. gxf4 gxf4 16. cxd6 cxd6 17. Tac1 Ld7 18. a4 Tac8 19. Db3 Kh8 20. Kh1 Tg8 21. Txc8 Txc8 22. h3 De8 23. b5 Tc5 24. Tg1 Dc8 25. Sh2 Tc3 26. Db4 Lxh3 27. Lxh3 Txxh3 28. Sdf3 Sg4 29. Kg2 Th6 30. Db3 Sg5 31. Sxxg5 Txxh2+ 0:1

Robert Bergersen

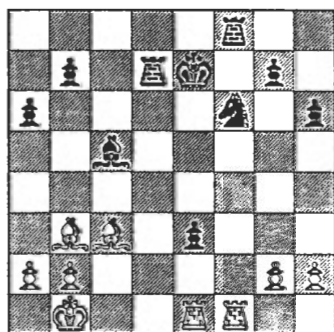
Gunnar Johnsen

20. a4! bxa4 20.- Dxe3+ 21. Kh1 er fordelaktig for kvit, f.eks. 21.- 0-0 22. Tfe1 Dd3 23. Dxd3 cxd3 24. axb5 Tfc8 25. Sc6. 21. Se6! Lxe6! Oppgir kontrollen over a4, men det går enda verre om dama kommer til g6: 21.- fxe6? 22. Dg6+ Kd8 23. Tf7 Le8 24. Taf1 Lxf7 25. Txf7 De8 26. dxe6!! og svart er hjelpeløs mot truselen 27. Td7+ og 28. De4! (eller omvendt!). Derimot vinner ikke 26. Df6+? Kc8 27. Te7 pga. 27.- Dd8! (ikke 27.- Dg8 28. Dd4! Dd8 /28.- exd5? 29. Dg4+ +/- 29. Dxc4+ Kb8 30. Db5+ Db6 31. Te8+ Txe8 32. Dxe8+ med evig sjakk) 28. Dxe6+ Kb8 29. Td7 Db6 og svart står han av. Forresten, kanskje er det mulig å la springeren stå i fred: 21.- Tc8!?. 22. dxe6 Dxe6 23. Dxa4+ Ke7 Svart vil gjerne ha h-tårnet med i forsvaret av den svake bonden på d6. Det er kanskje vel så bra å lure kongen til g7 via f8. 24. Tab1 Thd8 25. Tb7+ Kf8 26. e4 Forbereder 27. Txa7 som svart best imøtegår med 26.- a5. Kvit behersker mange viktige linjer, rader og diagonaler. Han øver et sterkt trykk mot et flertall ømme punkter i den svarte stillinga. Det er slett ikke usannsynlig at den gode GJ anså seg stå på grensen til vinst, men at poenget skulle komme så fort kan han umulig ha regnet med. 26.- Dxe4?? 27. Txf7+ Kg8 28. Tbe7 Db1+ 29. Tf1 Db6+ 30. Kh1 Dc5 31. Dc2 1:0 (AE)

kvit: Arnold Andreassen

svart: Gunnar Johnsen

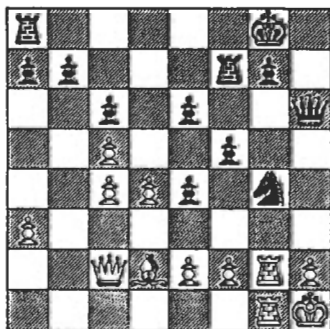
1. Sf3 f5 2. e4 Et trekk jeg har spilt mye i lynsjakk. Åpringen er farlig for sort hvis han ikke kjenner teorien. Dette partiet ble spilt i niende og siste runde. Gunnar hadde til nå tatt 8 strake, og da jeg selv hadde 6.5 p så var hans klubbmesterskap allerede sikret. Han hadde imidlertid muligheten til 100% score, og iflg. mine tidligere undersøkelser så hadde ikke noen klart dette siden 1960. (Hvorvidt noen har klart det før 1960 vet jeg ikke da statistikken for flere år er mangelfull). 2.- fxe4 3. Sg5 Sf6 4. d3 d5 5. dxe4 h6 6. Sf3 dxe4 7. Dxd8+ Kxd8 8. Se5 Le6 9. Lf4 Sbd7 10. Sc3 c6! Forhindrer Sb5 i visse varianter og gir sort et støttepunkt på d5. 11. Sxd7 Kxd7 12. 0-0-0+ Ld5?! 13. Sxd5? Neppe den beste planen. 13. Sa4 med truslene c4 og Sc5+ synes ubehagelig for sort. 13.- cxd5 14. c4 e6 15. cxd5 exd5 16. f3 Ld6 17. Lb5 Ke6 18. Ld2 Sorts merbonde synes ganske sunn, og hvits eneste håp er å forsøke og utnytte sorts noe utrygge kongestilling. 18.- Tac8+ 19. Kb1 Le5 20. Le3 a6? Her ville 20.- b6! fulgt av Thd8 sikret sort en avgjørende fordel. Nå oppstår det et hull på b6, og sort begynner å miste kontrollen over partiet. 21. La4 Thd8 22. Lb3 Ke7 23. Lb6 Td6 24. La5 Td7 25. fxe4 dxe4 26. Lb4+ Ld6 27. Lc3 Lc5 28. Tde1 e3 29. Thf1 Tf8? Sort er i begynnende tidsnød og trår feil i en vanskelig stilling.

△

30. Tf5 b6 31. Txc5! bxc5 32. Txe3+ Kd8 33. La5+ Kc8 34. Le6 Te8 35. Lxd7+ Kxd7 36. Txe8 Sxe8 37. Kc2 Ke6? 38. Kb3 Kd5 39. Lc3 g6 40. Ka4 Sd6 Eller 40.- Kc6 41. Ka5 Kb7 42. Ld2 og Le3. 41. Ka5 Kb7 42. Kxa6 Kc6 43. g4 Se3 44. h3 Sd5 45. Lg7 h5 46. gxh5?! gxh5 47. h4?? Klokka har passert midnatt, og jeg ønsker ikke å plage min motstander med hengeparti. Det er ikke første gang at dette har kostet meg minst et halvt poeng! 47.- Sb4+ 48. Ka5 Sxa2 49. Lc3 Kd5 50. Kb5 Sc1 51. Lf6 Sb3 52. Lc3 Sd4+ Så må jeg istedet slite for remis. 53. Ka4 Kc4 54. Le1 Kd3 55. La5 c4 56. Lb6 Sf5 57. Ld8 Se3 58. Lf6 Kc2 59. Ld4 Sf5 60. Lf6 Sxh4 61. Lxh4 Kxb2 63. Kb4 1/2:1/2 Et år senere tok Knut-Ove Løken 11 strake, og gjentok prestasjonen (9 av 9) høsten 81. (AA)

Magne Bergvoll

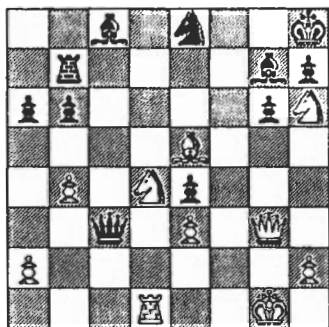

▽

Arnold Andreassen

28.- Sxf2+! 29. Txf2 e3 30. Tf3 exd2 31. Td3 Td8 32. Dxd2 f4 33. d5? cxd5 34. cxd5 e5? 34.- exd5 35. Txd5? Dc6! 36. Td1 Tfd7 + 35. d6 e4 36. Td4 De6 37. Dc2 Te8 38. Tgd1 e3?! 38.- Td7 39. Dc4?! 39. d7 Td8 40. Te4 Df6 41. Dc4! ±; 41. Te8+ Tf8 ∞ 39.- Dxc4 40. Txc4 f3! = 41. exf3 e2 42. Te1 Txf3 43. Kg2 Txa3 44. Tb4 Tc3 45. d7 Td8 46. Txb7 Txc5 47. Txe2 Kf7 1/2:1/2 (AE)

Arnold Andreassen

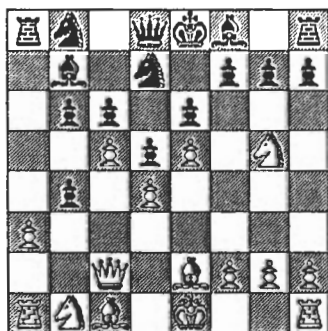
△

Wiggo H Eilertsen

Svart har nettopp tatt en bonde på c3. Kvit tilbyr mer...

31. Tf1! Dxb4 32. Df4! Lxe5 33. Dxe5+ Sg7
Alle svarts trekk har vært tvungne. Nå kan kvit avgjøre direkte, enten med 34. Dd5 som fokuserer matfeltet g8, eller med 34. Sc2!! som overbelaster svarts dronning og tillater tårmmatt på f8. Wiggo velger en litt mer prosaisk vinstfortsettelse. 34. Sf7+ Txf7 34. - Kg8 35. Sc2!! (35. Dd5 og 35. Sd6 vinner også). 35. Txf7 De1+ 36. Kg2 Dd2+ 37. Tf2 Lh3+ 38. Kxh3 Dxf2 39. Db8+ Se8 40. Dxe8+ Kg7 41. Se6+ Kh6 42. Df8+ ... 1:0 (AE)

Pål Roman

△

Jarl Kvikstad

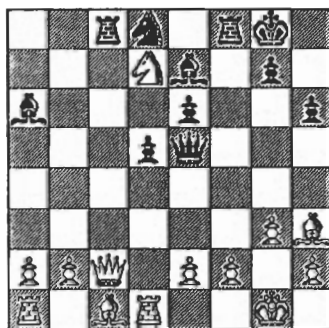
12. Sxe6 fxe6 13. Lh5+ Ke7 14. Lg5+ Sf6
15. exf6+ gxf6+ 16. Lxf6+ Kxf6 17. De2
Ke7 18. 0-0 Lg7 19. Te1 e5 20. Dg4 Df8 21.
Dg5+ Kd7 22. Lg4+ Kc7 23. Txe5 Lxe5 24.
Dxe5+ Kd8 25. cxb6 Sa6 26. axb4 Tg8 27.
Txa6 De7 28. Txa8+ 1:0

kvit: Robert Bergersen

svart: Jarl Kvikstad

For dette partiet fikk Kvikstad sesongens (høst 79 + vår 80) aksje i vandrepokalen til "det best spilte parti". Pokalen ble satt opp av klubben i 1969 og er for såvidt fremdeles vandrende, etter som ingen partier har blitt bedømt etter 1980. Magne Bergvoll og Frans Larsen hadde to napp hver da pokalen sovnet hen (tre inntegninger var nødvendig for å stoppe sirkulasjonen).

1. d4 Sf6 2. c4 c5 3. d5 e5 4. dxe6 fxe6 5. Sf3 b5 6. cxb5 a6 7. bxa6 Lxa6 8. g3 Sc6 9. Lg2 Le7 10. Sc3 d5 11. 0-0 0-0 12. Lh3 Dd7 13. Sg5 Sd8 14. Dc2 Dd6 15. Td1 h6 16. Sge4 Sxe4 17. Sxe4 De5 18. Sxc5 Tc8 19. Sd7

▽

19.- Dh5 20. Da4 Lxe2 21. Te1 Tc4 22. Da7 Sc6 23. Db6 Dxb3 24. Txe2 Sd4 25. Te3 Txf2 26. Kxf2 Dxb2+ 0:1

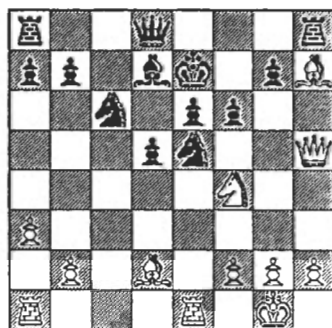
kvit: Robert Bergersen

svart: Magne Bergvoll

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 d6 5. c4 Sf6 6. Sc3 Ld7 7. Le2 g6 8. 0-0 Lg7 9. Sf3 a6 10. Lg5 0-0 11. Dd2 Te8 12. a3 Tc8 13. b4 Sg4 14. Tac1 f6 15. h3 Sge5 16. Lf4 Sf7 17. Tfd1 e5 18. Le3 Le6 19. Sd5 f5 20. Sg5

Sd4 21. Sxe6 Txe6 22. Lxd4 exd4 23. exf5
 gxf5 24. Dc2 Te5 25. Dd3 Dh4 26. Df3 Tce8
 27. Dh5 Dd8 28. Ld3 Sh6 29. f4 Te4 30.
 Lxe4 fxe4 31. Kh1 e3 32. Txd4 Lxd4 33.
 Dxb6 e2 34. Te1 Dc8 35. Sf6+ Lxf6 36.
 Dxf6 Dxc4 37. Dxd6 De4 38. Dd2 Kf7 39.
 Kg1 De3+ 40. Dxe3 Txe3 41. Kf2 Txa3 42.
 Txe2 Tb3 43. Te4 Kf6 44. Td4 h5 45. g3
 Kf5 46. Tc4 Tb2+ 47. Kf3 Tb3+ 48. Kf2
 1/2:1/2

Robert Bergersen

△

Pål Roman

16. Txe5 Sxe5? 17. Lb4# Svart måtte selvfølgelig spille 16.- fxe5. Kvit vinner tilbake kvaliteten med 17. Sg6+, men etter 17.- Kd6 18. Sxh8 Dxb8 er det ikke mye igjen av angrepet. Roman hadde sannsynligvis planlagt noe i stil med 17. Lb4+ Sxb4 18. Sg6+ Kd6 19. Dxe5+ Kc6. Nå er såvel 20. Dxc3+ som 20. Tc1+ og 20. Se7+!? interessante forsettelse, men det er slett ikke så enkelt å finne noe som vinner forsert..... (AE)

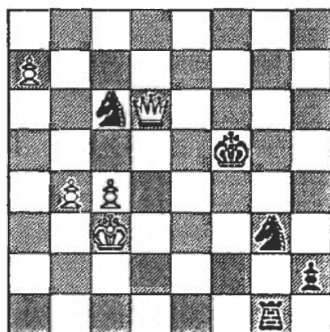
kvit: Jarl Kvikstad

svart: Magne Bergvold

Partiet ble meget utførlig kommentert i

Nord-Norsk Sjakk 2/1980 - i Jarl Kvikstads ytterst personlige stil. Av plasshensyn nøyer vi oss her med hans tegnsetting og noen korte analyser.

1. e4 e5 2. f4 exf4 3. Sf3 Le7! 4. Lc4 Lh4+ 5. Kf1 d6? 6. d4 Lg5?! 7. Sc3 Lh6 8. h4 Sf6 9. Sg5 0-0 10. Lxf4 Lg4 11. Dd3 Sh5 12. g3 Sc6 13. a3?! Se7 14. Kg2 Sg6 15. Td1 Dd7?! 16. Ld2 Le6 17. Sxe6 fxe6 18. Lxh6 gxf6 19. De2! Sg7 20. h5 Se7 21. Dd2! d5 22. Lb5!? c6 23. Ld3 dxe4 24. Sxe4 Dxd4?? 25. Sf6+ Dxf6 26. Txf6 Txf6 27. Tf1 Td8 28. Txf6 Txf6 29. Db4 Sd5 30. Dxb7 Sxh5 31. Dxb7+ Kf8 32. Dxa7 Tf7 33. Dc5+ Kg7 34. Dd4+ Shf6 35. c4?! e5!? 36. Dxe5 Te7 37. Dd4 Se3+ 38. Kf3 Seg4 39. Kg2 Se3+ 40. Kf3 Seg4 41. b4! Td7 42. Dc3 Te7 43. Lc2? Sh2+ 44. Kg2 Te2+ 45. Kg1 Shg4 46. a4?! (hjemmelig trekk) 46. b5!! +- 46.- Te3! 47. Ld3! Tg3! 47.- Se5? 48. a5! Sxd3 49. a6 +- 48. Kf1 h5! 49. Dd4 h4 50. Le4 h3 51. Da7+?! (tidsnød) 51.- Kh6 52. Lxc6 h2 53. Dd4 Kg5 54. a5 Se3+ 55. Kf2 Sf5 56. Dd2+ Kg6 57. a6 Tg1 58. a7 Sg4+ 59. Ke2 Sg3+ 60. Kd3 Se5+ 61. Kc3 Sxc6 62. Dd6+! 62. Dxb2!! 62.- Kf5

△

63. Dd5+!! 63. Dxc6 Se4+ 64. Dxe4+ Kxe4 65. a8D+ Ke3! 63.- Se5?! 63.- Kf4 64. a8D Se4+ 65. Dxe4+ Kxe4 66. Dxc6+ Kf5 (66.- Ke3 67. Dh6+) 67. Dd7+ +- 64. a8D h1D 65. Df8+ Kg4 66. Dg7+ 1:0 (JK)

Kretsmesterskapet

Etter å ha ligget brakk i 4-5 år er Troms Sjakkrets nå rekonstituert, foreløpig med et minimumsstyre bestående av Erik Grøttum og Wiggo Finnset. Før dette skjedde ble imidlertid kretsmesterskapet i lagsjakk mellom fylkets to eneste klubber (Skjervøy SK drives for tiden som en tremanns koseklubb uten mulighet til å stille lag) arrangert den 10. april på Bardu Motor Hotel, Setermoen. Spillelokalene var gode og med sin beliggenhet midt mellom Harstad og Tromsø (og Narvik) er Setermoen vel egnet for slike endagsevenement. Kjøretida er ca. 2,5 time hver vei for begge lagene.

Harstad er for øyeblikket ikke stand til å yte Tromsø seriøs motstand i matcher over 5-6 bord, noe som med all tydelighet understrekes av tabellen nedenfor:

Harstad SK	1½: 4 1½	Tromsø SK
Stein Jensen	0: 1	Jan Sigmund Berglund
Roy Evensen	1½: 1½	Frøde Bull Jæger
Svein Harald Olsen	0: 1	Jørgen Schou Christiansen
Kjell Arne Carlsen	0: 1	Erik Grøttum
Jan Erik Sandhals	0: 1	Sven Wisløff Nilssen

Jan S spilte et bra parti mot Stein Jensen. Frøde feilet etter et fint opplegg, men var aldri i tapsfare. Jørgen og Erik vant med en arm på ryggen. Sven sto lenge dårlig (til tap rett og slett!), men harstadværingen gikk seg vill i variantjungelen.

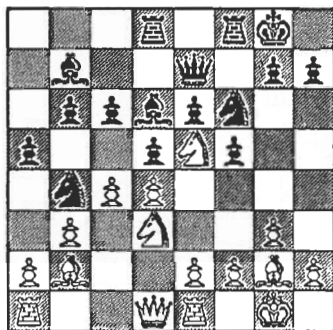
kvit: Stein Jensen

svart: Jan S

1. c4 f5 Jeg har etterhvert forelsket meg helt i Stonewallsystemet i hollandsk, og gjør mitt beste for å komme inn i dette. 2. g3 Puh! Jeg fikk grundig bank av Sverre i 2. runde av bymesterskapet -88 etter 2. Sc3 Sf6 3. e4!? fxe4 4. g4! Etter få trekk hadde jeg velig lyst til å ta i bruk 9.-raden. 2.- Sf6 3. Lg2 c6 4. d4 e6 5. Sf3 d5 6. 0-0 Ld6 Jeg er allerede lykkelig over å være inne i Stonewall, og ha fått løperen til d6. Der synes jeg den lager mest trøbbel for hvit. 7. b3 Endel hvitspillere velger å spille løperen til f4, og derved sikre seg et solid grep over e5 på bekostning av en dobbeltbonde i f-linja. Hva som er best er en smakssak - tror jeg. 7.- 0-0 Jeg vurderte først 7.- De7 for å forhindre et eventuelt løperutfall til a3, men kom fram til at jeg ville trives godt i stillinga etter 8.- Lxa3 9. Sxa3 De7. Springeren har ikke noe på a3 å gjøre,

og det koster hvit verdifulle tempi å få den med i spill. 8. Lb2 a5 Trekket er kritisert av teoretikerne i klubben, som mener 8.- De7 er mer korrekt. Jeg holder likevel en knapp på mitt eget trekk, fordi a-bonden er en provokatør som hvit må ta stilling til. Den kan i enkelte tilfeller å videre til a4, og slik åpne a-linja. Den gir også støtte til feltet b4, som om en stund skal erobres av en springer. Hvis hvit provoseres til a2-a3, kan a-bonden til hvit bli meget mør med tiden. Dette fikk Stein Jensen erfare mot Simen Agdestein i Rallar Open 86. 9. Se5 b6 Sort stiller sine bønder opp i en slags gummi-stilling. De er meget fleksible, og hvit må hele tiden regne på framstøt i a-, b-, c-, f- og g-linja. 10. Sd2 Lb7 11. Sdf3 De7 12. Sd3 Sa6 Jeg synes dette er et uestetisk trekk, springerne hører liksom ikke hjemme på randen. Like fullt er dette et godt trekk som holder oppsyn med både c5 og b4. Hvis

hvit slår av på d5, kan springeren raskt sendes via c7 til e6. Altså et styggpent trekk. 13. Sfe5 Disse springermanøvrene til hvit har kostet mye tid, og man kan nok spørre seg om hva hensikten egentlig har vært. Hvits planer i denne åpningen rører seg rundt framstøtet med e-bonden understøttet av f3. Ved en åpning av spiller kan hvits løpere komme mer til sin rett. 13.- Sb4 Styggingen griper mer direkte inn i spillet. Hvit kan neppe spille 14. Sxb4 axb4 pga. presset i a-linja, og 14. a3 Sa6 gjør a-bonden svak. 14. Te1 Tad8(?) Dette tårntrekket var jeg endel usikker på. Skulle det kanskje vært tårnet på f8? Jeg overveide det slik at sistnevnte tårn hadde en framtid i f-linja, ved et eventuelt gjenombrudd der. Ideene ved å sette et tårn i d-linja er å støtte opp om d5 ved et eventuelt framstøt, og også gjøre den hvite dronningens plassering i d-linja litt mer usikker ved en åpning av sentrum. Jeg tror likevel at om jeg fikk spille denne stillinga om igjen valgte jeg 14.- Tfd8.

△

15. cxd5 Hvit gjør sentrum mer statisk. Jeg føler ofte at når hvit ser seg nødt til å slå på d5 har sort vunnet en liten seier. Den minst mobile av alle sorts brikker, nemlig bonden på e6, blir byttet ut mot hvits aktive c-bonde. 15.- exd5 16. a3 Sxd3 Dette trekket kostet tid. Jeg likte også ideen med springervandring via a6 og c7 til d5. Når jeg likevel slo var det fordi jeg likte varianten 17. Sxd3 Sg4 18.

h3 Sf6 og siden g-bonden nå er blitt svak, har hvit trøbbel med å gjennomføre planen med f3 og e4. En springer på e4 blir vanskelig å hanske med for hvit. Stein selv fryktet et raskt framstøt med f-bonden. 17. Dxd3 Åpning av e-linja med 17. exd3 er interessant, men gjør hvits stilling enda mer statisk, og løperne mindre effektive. 17.- Lxe5 18. dxe5 Sg4? Her kommer min første alvorlige blunder. Springeren skal selvsagt til d7. Nå blir den satt ut av spill en stund, og hvit kommer på offensiven. 19. f4 Kh8 Hvis hvit slår på d5 i noen varianter, så skal det ikke bli med sjakk. 20. h3 Sh6 21. b4 Ta8 Ikke 21.- axb4 22. axb4 Dxb4 23. La3 22. Tec1 Tfc8 23. Dc3 Sf7 Et håp om Sd8-e6 24. g4 Sh6 Best å gå tilbake. 25. Lf3 På 25. g5 ville jeg forsøkt på nytt å nå e6 med springeren. 25.- c5 26. bxc5 bxc5 27. e3 Bedre var nok 27. g5 Sf7 og nå e3. Nå blir hvit offer for taktiske ting på kongefløyen. 27.- fxc4? Bedre var 27.- Dh4 (se neste komm.) 28. hxc4 Dh4 29. e6? Her var 28. De1 helt nødvendig, og da hadde hvit hatt de beste perspektiver i fortsettelsen. Vel og merke hvis Stein hadde klart tidskontrollen. Allerede her har han det travelt, med ca. et minutt igjen fram til 40. trekk. 29.- Dg3+ 30. Lg2 d4 Dette trekket hadde Stein oversett i tidsnøden. Nå er det slutt. 31. Dc2 Sxg4 32. exd4 Like greit. 32.- Dh2+ 33. Kf1 Se3+ 0:1 (JSB)

kvit: Frode

svart: Roy Evensen

1. Sf3 g6 2. e4 Lg7 3. d4 d6 4. Sc3 Sf6 5. h3 0-0 6. Le3 c6 7. a4 a5 8. Le2 Sbd7 9. 0-0 e5 10. dxe5 dxe5 11. Dd2 Dc7 12. Tfd1 Te8 13. Se1 Sf8 14. Dd6 Dxd6 15. Txd6 Se6 16. Tad1 Sh5 17. Lxh5 gxh5 18. Sf3 Sf4 19. Td8 Le6 20. Txe8 Txe8 21. Lb6 Lf6 22. Lxa5 Kh8 23. Kh2 Tg8 24. Tg1 Le7 25. Lb6 Ld6 26. Le3 f6 27. Lxf4 exf4 28. Td1 Lc5 29. Sd4 Lc4 30. b3 La6 31. Kg1? (31. f3±) Lxd4 32. Txd4 f3 33. g3 h4 34. g4 h5 35. e5 fxe5 36. Te4 Tg5 37. Kh2 Kg7 38. Sd1 Kf6 39. gxh5 Txh5 40. Se3 Le2 (41. Sg2!? Ld1! 42.

Heller ikke Erik hadde dagen. Han ble grundig nedspilt av en ung representant for Johnsen-dynastiet, Kjell Magne J. På førstebordet vant Jan S en hard batalje mot en annen Johnsen, Svein Harald (som rundt 1980 beriket Tromsø SK med sitt spill og framfor sin administrative iver og oppfinnsomhet), mens de øvrige Johnsenere og Ebsensener møtte en ublid skiebne på et tidlig stadium av matchen.

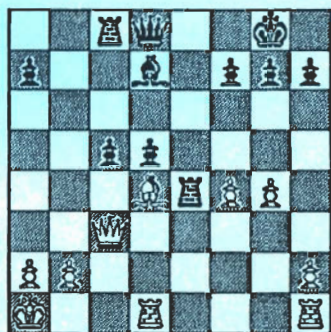
Alt i alt en rettferdig og forholdsvis klar Tromsø-seier, men unggutter fra Vadsø viste igjen at de er underveis mot noe som kan bli riktig bra.

kvit: Svein Harald Johnsen

svart: Ian S

1. Sf3 e6 Jeg gjør som Simen, lar motstanderen avgjøre om han vil spille fransk eller hollandsk. Jeg vet at Svein Harald ikke er spesielt glad i noen av delene. 2. e4 d5 Altså fransk. 3. exd5 exd5 4. d4 Sf6 5. ♞ Aggressivt. Hvit er villig til å ta på seg en isolani i d-linje. Som kjent kan dette være både en styrke og en svakhet – alt avhengig av om den med singelbonden er på offensiven eller ikke. Dette framstøtet er sjelden å se i fransk åpning, men vanlig i Caro-Kann 1. e4 c6 2. d4 d5 3. exd5 cxd5 4. c4. Om det er godt tror jeg ikke avgjøre. Spillbart er det iallefall. 5.– Le7 6. Sc3 0–0 7. cxd5 Man kunne tro det var fristende å spille 7. c5 for å få terrengfordel, men hvit får bare problemer etter 7.– b6 8. b4 a5 (8. cxb6 axb6 er svært bra for sort). Teksttrekket gir sort problemfritt spill og utligning. Det blir vanskelig for hvit å komme på offensiven nå. 7.– Sxd5 8. Db3 Jeg mener løperen på f1 skal utvikles, f.eks. til e2 eller d3, etterfulgt av rokade. Det er mer i tråd med prinsippene for sunnt åpningsspill. 8.– c6 Jeg forkastet 8.– Sb6, selv om det lar hvit beholde isolanien. Hvit får da tid til utvikling, og springeren kommer for langt unna en svekket kongefløy. Kongeangrep kombinert med isolani er farlige saker. Teksttrekket beholder balansen. 9. Sxd5 cxd5 10. Se5?! Igjen synder Svein Harald mot sunne åpningsidéer. En godt postert brikke flyttes istedet for å få kongen i sikkerhet. Hvit vil tydeligvis forsøke å hemme utviklingen av sorts kongefløy. 10. Ld3 må være bedre. 10.– Lf6 10.– Te8 er også mulig, men for

å utnytte idéen må f7-f6 gjennomføres. Dette svekker d5 kolossalt, noe som ikke fristet særlig. Nå vil jeg ha ut resten av brikkene. 11. Le3 På 11. f4 hadde jeg sannsynligvis spilt 11.- Lxe5 12. dxe5 (ikke 12. fxe5 Dh4+ osv.) f6 og sort får angrep. Den sorte d-bonden kan nå ofres gladelig. 11.- Lxe5(!) Det er ikke lett å kvitte seg med løperparet i en såpass åpen stilling, men fordi hvit ennå strever med å få kongen i sikkerhet synes jeg det kan forsvares. Bonden på e5 er veldig svak. 12. dxe5 Sc6 13. 0-0-0?! Dette er vel dristig. Det minner meg om Ljubojevics lange rokade mot Simen i Wijk-aan-Zee. Jeg vil tro at 13. Lb5 Sxe5 14. 0-0 gir hvit spill for bonden. 13.- Le6 14. Lc5 14. f4 Dc7 gir hvit store vanskeligheter. 14.- Te8 15. f4 Tc8 16. Kb1 Sxe5 17. Lb5 Endelig kom den med i spill. 17.- Sc6 18. Lxc6 bxc6 Jeg ville ha c-bonden å bryte med hvit hvit satte løperen på d4. 19. Dc3 Lf5+ 20. Ka1 Te4?! 20.- Le4 er en mer solid fortsettelse. 21. g4 Ld7 22. Ld4 c5 Nå braker det løs.

23. Lxg7 d4 24. Dc2 Te3 25. Lh6 Le6?! Vi er begge i tidsnød, og det begynder å mer-

kes på trekkene. 25.- Db6 er nok bedre. 26. f5 Ld5 27. Thg1 Sort står sannsynligvis frendeles i overkant etter 27. Lxe3 Lxh1, men den klare fordel som var der for 10 trekk siden er mindre. 27.- Th3 28. g5? Best var som SHJ sa etter partiet 28. Dd2. Da er alt uklart. Kanskje har hvit de beste utsiktene. 28.- Da5 29. a3?? Nødvendig var 29. Db1. Jeg hadde da tenkt på planen 29.- Tb8 og 30.- Ta3. Hvits angrep er imidlertid også farlig. 29.- Txa3+ 30. bxa3 Dxa3+ 0:1 Puh, dette ble nesten for spennende. (JSB)

kvit: Kjell M Johnsen

svart: Erik

1. d4 d5 2. c4 dxc4 3. Sf3 a6 4. e3 b5 5. a4 Lb7 6. axb5 axb5 7. Txa8 Lxa8 8. b3 Ld5 9. bxc4 10. Lxc4 e6 11. Lxd5 exd5 12. 0-0 Sf6 13. Se5 Ld6 14. Da4+ Ke7 15. La3 Te8 16. Sc3 Kf8 17. Tc1 c5 18. Sc6 Dc7 19. Se5 Lxe5 20. dxe5 Dxe5 21. Lxc5+ Kg8 22. Ld4 De6 23. Lxf6 gxf6 24. Sxd5 Td8 25. Dg4+ Dxc4 26. Sxf6+ Kg7 27. Sxg4 Td2 28. Kf1 Sa6 29. f3 Sb4 30. Sf2(?) Sc2(?) Erik misser i tids-

nøden en noe ufortjent sjanse til å snu partiet med 30.- Txf2+ 31. Kxf2 Sd3+. 31. e4 Se3+ 32. Kg1 Ta2 33. g3 ... 1:0

kvit: Sverre

svart: Hans F Esbensen

1. e4 g6 2. d4 Lg7 3. Sc3 d6 4. Le3 Sf6 5. h3 0-0 6. Dd2 Sbd7 7. 0-0-0 Te8 8. f4 e5 9. dxe5 dxe5 10. f5 De7 11. g4 Sc5 12. Dg2 h6 13. Le4 g5 14. h4 gxh4 15. g5 hxg5 16. Lxg5 Kf8 17. Sd5 Dd6 18. Sxf6 Dxd1+ 19. Kxd1 Td8+ 20. Kc1 Td4 21. Lb3 Sxb3+ 22. axb3 Lxf5 23. exf5 Tad8 24. Sh7+ 1:0

kvit: Frode

svart: Andreas Esbensen

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 g6 6. Le3 Lg7 7. f3 Sc6 8. Dd2 0-0 9. Le4 Ld7 10. h4 Tc8 11. Lb3 Se5 12. 0-0-0 Sc4 13. Lxc4 Txc4 14. h5 Sxh5 15. g4 Sf6 16. Lh6 Da5? Teorien sier 16.- Sxe4 17. De3 Txc3 18. bxc3 Sf6 19. Lxg7 Kxg7 17. Lxg7 Kxg7 18. Dh6+ Kg8 19. Sd5 Te8 20. g5! +- Sh5 21. Txb5 gxh5 22. Sf6+ exf6 23. gxf6 Txc2+ 24. Sxc2 1:0

NUMMER 2 AV 65 har bl.a. inneholdt...

	side
Taktisk omslagspapir - formannens utvalgte løperoffer m.m.	33
Viktige navn og nummer i Tromsø Sjakklubb - NB flere nye telefonnr....	34
Tromsø Grand Prix 1988 - panginnsats av TSK, knallrapport av Frode ..	35
Klubbens første år - sponing med forviklinger + Retis følgeslager	49
Frans Larsens siste briljanser - bl.a. i fransk	53
Ny serie! - spillereglene	58
Vårturneringa 1988 - en f. reløpig rapport	59
Simultansjakk - en åndfull russetur til Kopen	60
Lynsjakk - resultatervice for de fleste av vinterens turneringer	61
Diverse småplukk - bl.a. teoriens endelikt og de seniles triumf	64
Heimbragte trofé - Sven demonstrerer et parti mot S.H. fra Vadsø GP ...	65
Problemsjakk - Tromsø Sjakklubbs eget problem	66
Ny serie!! - klubbturneringene på 80-tallet	67
Lag-NM - veien til hovedstaden	72

DETTE NUMMER er blitt til med velvillig bistand fra Jan S Berglund, Frans Larsen, Sverre Karlsen, Arnold Andreassen, Robert Bergersen, Terje Pedersen, Øystein Fløten, Sven W Nilssen m.fl

NESTE NUMMER vil gi en fyldigere framstilling av vårturneringa; men vil og ta for seg lag-NM-finalen i Oslo og "NNM" i Narvik. 65-redaksjonen har nemlig ingen planer om å boykotte sistnevnte arrangement - uansett hvor mye surrogatmesterskap det måtte være.